

5. BÖLÜM

Günümüzde Avustralya

Günümüzde Avustralya

Bu bölümde Avustralya'nın kültürü, yenilikçileri ve ulusal kimliği hakkında bilgi edineceksiniz. Avustralya, dinamik iş ve ticaret ortağı ve saygın bir küresel vatandaştır. Avustralyalılar yeni göçmenlerin ülkenin sürekli büyüme ve yenilenme sürecine katkılarının değerinin bilincindedir.

Avustralya Kıtası

Avustralya dünyanın en eski kara parçalarından biridir. Dünyadaki altıncı en büyük ülkesi ve en büyük ada devletidir. Aynı zamanda insanların yaşadığı en düz ve en kuru kara kütlesidir. Avustralya'nın büyük kısmı kıraç toprağa ve düşük yağışa sahiptir; bu da çiftçiliği zorlaştırır. Kurak iç bölgeler 'outback' olarak adlandırılan özellikle uzak ve sert ortamlardır. Avustralya'da su çok değerli bir kaynaktır.

Böyle büyük bir ülke olan Avustralya, oldukça farklı iklimleri olan bölgelerden oluşur. Avustralya'nın kuzeyinde tropik bölgeler, ortasında ise çöller bulunmaktadır. Güney kesimlerde dağlarına karın düştüğü soğuk kışlardan, kuru ısı dalgalarının yaşandığı yazlara uzanan sıcaklık değişimleri yaşanır.

Altı eyalet ve iki ana kara bölgesine ilave olarak Avustralya Hükümeti aşağıdaki bölgeleri yönetmektedir:

- Ashmore ve Cartier Adaları
- Christmas Adası
- Cocos (Keeling) Adaları
- Jervis Körfezi Bölgesi
- Mercan Denizi Adaları
- Avustralya Antarktika Bölgesi'nde Heard Adası ve McDonald Adası
- Norfolk Adası.

Dünya Kültür Mirası listesine giren yerler

Aşağıda Avustralya varlıkları Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü'nün (UNESCO) Dünya Mirası listesinde yer almaktadır.

Kültürel Varlıklar

- Avustralya Hükümlü Mekanları
- Budj Bim Kültürel Peyzajı
- Melbourne'deki Kraliyet Sergi Binası ve Carlton Bahçeleri
- Sidney Opera House

Sidney Opera House

Doğal Varlıklar

- Güney Avustralya ve Queensland'deki Avustralya Memeli Fosilleri Sahaları
- K'gari (önceden Fraser Adası)
- Avustralya'daki Gondwana Yağmur Ormanları
- Queensland'deki Büyük Mercan Resifi
- Greater Blue Mountains Bölgesi
- Heard ve McDonald Adaları
- Lord Howe Adalar Grubu
- Macquarie Adası
- Ningaloo Sahili
- Purnululu Ulusal Parkı
- Batı Avustralya'daki Shark Körfezi
- Queensland'in nemli Tropik bölgeleri

Karma Varlıklar

- Kakadu Ulusal Parkı
- Tasmania'nın El Değmemiş Doğası
- Uluru-Kata Tjuta Ulusal Parkı
- Willandra Göller Bölgesi

Uluru-Kata Tjuta Ulusal Parkında Ayers Rock tabanında dalga şekilli kaya oluşumu

Yukarıda listelenen batı ikonografisi ve doğa harikalarına ek olarak, ülke çapında Aborijin ve Torres Strait Islander halkları için önemli olan binlerce kutsal alan var. Bu alanlar Avustralya'nın kültürel dokusunun önemli bir parçasıdır ve tüm Avustralyalılar için önemlidir. Kutsal alanlar genellikle ataların hikayeleriyle ve onların uçsuz-bucaksız manzaraları yaratma, kültürel değerleri gömme, akrabalık ilişkileri ve sosyal düzen ile ilgili rolleriyle bağlantılıdır.

Uçsuz bucaksız bir ülke

Aborijin ve Torres Strait Islander halklarının toprakla özel bir ilişkisi vardır. Komşularıyla temasa her zaman değer verdiler ve bir araya gelmek için büyük mesafeler kat ettiler. Aborijin ve Torres Strait Islander halklarının 'şarkı sözleri', geleneksel hukuk, tarih ve kültürü coğrafya ile ilişkilendiren ve Avustralya'nın dört bir yanındaki farklı kültürel ve dil gruplarına uzanan hikayelerdir. Binlerce yıldır sürdürülmekte ve uygulanmaktadır.

Avustralya'da birçok yerindeki insanlar diğer Avustralyalıların kolayca erişebildiği eğitim ve sağlık hizmetleri ve mağazalar gibi hizmetlere sınırlı erişime sahiptir. Uzak topluluklarda yaşayan insanları desteklemek için birlikte çalışıyoruz. Bazı saygın Avustralyalılar pratik zekaları ve yenilikçilik yoluyla uzaklık sorunlarının çözülmesine yardımcı olmuşlardır.

Tasmania'nın El Değmemiş Doğası

Pedal gücü ile çalışan telsiz radyo

1929 yılında Adelaide'lı Alfred Traegar pedal gücü ile çalışan ilk telsizi icat etmiştir. Kullanıcılar ayaklarıyla pedal çevirerek iki yönlü telsizi çalışır durumda tutabildiler. Uzak evlerde yaşayan yalnız kişiler, uzak görev istasyonları ve Aborijin ve Torres Strait Islander halklarının tümü bu icattan yararlandılar. Pedalla çalışan bu telsizler iki büyük Avustralya kurumunun, Kraliyet Uçan Doktorlar Servisi ve Telsiz Okulunun kurulmasına yardımcı olmuştur.

Kraliyet Uçan Doktorlar Servisi

Din adamı John Flynn ücra yerlerdeki toplumlarla birlikte yaşamış ve çalışmıştır. John Flynn, doktorları kırsal bölgede yaşayan hastalara mümkün olan en kısa sürede hava yoluyla getirme düşüncesindeydi. Bu amaçla, hükümetten, Qantas havayollarından ve hayırseverlerin bağışlarından yardım almıştır. Kraliyet Uçan Doktorlar Servisi, 1928 yılında hizmete girdiğinde hala ücra bölgelerde bu servisi arayamayan insanlar vardı. Pedallı telsizlerin kullanıma girmesi en ücra yerlerde yaşayan kişilerin de mümkün olan en kısa sürede bir doktoru arayabilmesine olanak sağlamıştır.

Telsiz Okulu

1950'li yıllara kadar yerleşim yerlerinin uzağında yaşayan çocuklar yatılı okullara gitmek ya da mektupla öğretim programlarına devam etmek zorunda kalıyorlardı (yukarıdaki resim). Güney Avustralya Kraliyet Uçan Doktorlar Servisi başkan yardımcısı Adelaide Miethke, Uçan Doktor telsiz radyo servisinin ayrıca çocukların evde öğretmenleri ile konuşmalarına da yardımcı olabileceğinin farkına varmıştır. Alice Springs servisi 1948 yılında iki yönlü derslere başladı. Telsiz Okulu resmi olarak birkaç yıl sonra kurulmuştur. Avustralya'nın deneyimi birçok diğer ülkenin kendi benzer programlarını oluşturmada da yardımcı olmuştur.

Eski pedallı telsizlerin yerini önce yüksek frekanslı telsiz alıcıları, şimdi ise internet aldı. Avustralya Kraliyet Uçan Doktorlar Servisi ve Telsiz Okulu Avustralya'nın ücra yerlerindeki toplumlara hizmet verip fayda sunmayı sürdürmektedir.

Avustralya kimliği

Avustralya kimliğinin şekillenmesinde Yerli mirasımız ve kültürlerimiz, İngiliz temellerimiz, halkımızın çeşitliliği, tarihimiz, günlük yaşama rehberlik eden değerler, yaşam tarzlarımız ve takdir ettiğimiz Avustralyalılar gibi birçok faktör rol oynamaktadır.

6. Bölüm, Avustralya öykümüz tarihimizden bahseder. Avustralya'nın sömürge geçmişi ve Aborijin ve Torres Strait Islander halklarının yakın zamandaki ve günümüzdeki koşulları ile ilgili konular vurgulanır. Bu öykü Avustralya'nın çeşitli, çokkültürlü toplumunun kökenlerini ve doğasını ve bir ulus olarak birlikte karşılaştığımız savaşlar gibi zorlukları da içermektedir.

Bu bölümün geri kalanında takip ettiğimiz bazı yaşam tarzları ve hayran olduğumuz bazı insanlar ele alınmaktadır.

Spor ve dinlence

Birçok Avustralyalı sporu sever ve Avustralyalı sporcular uluslararası düzeyde etkileyici sonuçlar almaktadır.

Tarihimiz boyunca, spor Avustralya toplumunu hem simgelemiş hem de birleştirmiştir. İlk yerleşimcilerden başlayarak, spor çetin bir yaşamın gerçeklerinden bir kaçış sağlamıştır. Savaş zamanında bile, Avustralya Silahlı Kuvvetleri mensupları savaş alanının stresini hafifletmek için spor yarışmaları düzenlemişlerdir.

Spor ayrıca gerek oyunculara ve gerekse seyircilere Avustralya toplumu için önemli olan aidiyet ve birşeyin parçası olma duygusu vermektedir. Aborijin ve Torres Strait Islander halkları ve göçmen Avustralyalılar ülkenin en başarılı sporcuları arasındadır.

Birçok Avustralyalı kriket, basketbol, netbol ve hokey gibi takım sporlarına katılmaktadır. Futbol, rugby ligi, rugby birliği ve Avustralya Futbolu ('Avustralya Kuralları') tarzı top oyunları Avustralya'da oynanan ve izlenen spor dalları arasında çok popülerdir. Yüzme, tenis, atletizm, golf, bisiklet, doğa yürüyüşü, sörf ve kayak da sevilen dinlence etkinlikleridir.

Avustralya özellikle kriket oyununda uluslararası alanda sağladığı başarılardan gurur duymaktadır. Avustralya ve İngiliz kriket takımları arasında 19. yüzyılın sonlarından beri büyük bir rekabet vardır.

'Ülkede yaşamı durduran yarış' olarak nitelendirilen Melbourne Kupası (Melbourne Cup), dünyadaki en büyük at yarışlarındandır. İlk Melbourne Kupası 1861 yılında düzenlenmiştir. Melbourne Kupası Kasım ayının ilk Salı günü koşulur ve koşu günü Victoria'da 1877 yılından beri resmi tatildir.

Sir Donald Bradman (1908–2001)

Sir Donald Bradman, tüm zamanların en büyük kriket vurucularındandır ve Avustralya sporunda bir efsanedir. New South Wales Eyaleti'nde Bowral'da yetişti ve Avustralya takımındaki ilk kriket oyununa 1928 yılında çıktı.

Ayakları inanılmaz hızlıydı. 1930 yılında İngiltere'deki ilk turunda neredeyse tüm vuruş rekorlarını kırmıştı. 21 yaşına geldiğinde, Avustralya'da çoktan efsane olmuştu. Bradman'in 1948 yılındaki son turunda İngiltere'ye karşı oynadıkları tüm oyunları kazandıklarından takımı 'Yenilmezler' (The Invincibles) olarak anılmaya başlanmıştır.

Sanat

Avustralya'da, ulusun Aborijin ve Torres Strait Islander halklarının kültürel gelenekleri de içeren canlı bir sanat yaşamı vardır. Film, sanat, tiyatro, müzik ve dansı da içine alan Avustralya'nın görsel ve gösteri sanatları gerek Avustralya'da gerekse yurtdışında geniş manada hayranlık uyandırmaktadır.

Edebiyat

Avustralya'nın güçlü bir edebiyat geleneği vardır. Aborijin ve Torres Strait Islander halklarının masal anlatımıyla başlamış ve 18. yüzyılın sonlarında gelen mahkumların sözlü öyküleriyle devam etmiştir.

Avustralya'nın erken dönem eserlerinin çoğunda kırsal kesim ve böylesi çetin çevre koşullarında yaşamın zorluğu konu edilmektedir. Henry Lawson ve Miles Franklin gibi yazarlar kırsal alan ve Avustralya'nın yaşam biçimine ilişkin şiir ve öyküler yazmışlardır.

Avustralya'lı yazar Patrick White 1973 yılında Nobel Edebiyat Ödülü'nü almıştır. Diğer popüler Avustralyalı yazarlar arasında Peter Carey, Colleen McCullough, Sally Morgan, Tim Winton, Tom Keneally ve Bryce Courtenay sayılabilir.

Judith Wright (1915–2000)

Judith Wright seçkin bir şair, çevreci ve Aborijin hakları savunucusuydu. Avustralya ve halkına olan sevgisini şiirlerinde ifade etmiştir. Britannica Ansiklopedisi Edebiyat ödülü ve Şiir dalında Kraliçe Altın Madalyası gibi birçok ödül kazanmıştır. Aynı zamanda, Avustralya Çevre Koruma Komitesi ve Aborijin Antlaşması Komitesi üyesiydi.

Judith Wright bir şair olarak üstün yeteneği ve Avustralya edebiyatı ile sosyal ve çevre reformlarına katkılarıyla hatırlanır.

Tiyatro ve film

Avustralya tiyatro oyunları, filmleri ve yapımcıları Avustralya'da ve yurtdışında tanınmaktadır. Avustralyalı Cate Blanchett, Geoffrey Rush, Nicole Kidman ve Hugh Jackman gibi sinema oyuncuları ve Peter Weir ve Baz Luhrmann gibi yapımcılar film endüstrisindeki üstün başarıları nedeniyle birçok uluslararası ödül kazanmışlardır.

Görsel sanatlar

En tanınmış Avustralya görsel sanat eserleri, Yerli halkın ikonik resimleri ve Tom Roberts, Frederick McCubbin ve Arthur Streeton gibi ressamların 19. yüzyıl kırsal manzara resimleridir. 20. yüzyıl ortalarında sanatçılar Russell Drysdale ve Sidney Nolan ıssız bölgelerin çetin koşullarını göz alıcı renklerle betimlemişlerdir. Son zamanlarda Brett Whiteley kendine özgü ve canlı tarzıyla uluslararası düzeyde beğeni toplamıştır. Albert Namatjira, Emily Kame Kngwarreye, Gloria Petyarre, Rover Thomas ve Clifford Possum Tjapaltjarri'nin eserleri dahil Yerli sanatlar Avustralya'da ve yurt dışında gittikçe daha fazla aranır hale gelmiştir.

Müzik ve dans

Duyulur duyulmaz tanınan Avustralya müzikal sesi Yerli halkın çok eski bir müzik aleti olan dijiridunun sesidir.

Avustralyalılar müziğin her dalını benimsemişler ve başarı göstermişlerdir. Klasik, folk ve rock müziğine sağlamış oldukları katkı uluslararası düzeyde kabul görmektedir.

Tanınmış Avustralyalı müzisyenler arasında Kylie Minogue, Jimmy Barnes, Paul Kelly, Olivia Newton-John, John Farnham ve Nick Cave ile Yerli sanatçılar Archie Roach, Gurrumul ve Jessica Mauboy sayılabilir. AC/DC ve INXS gibi Avustralya gruplarının dünya çapında takipçileri vardır.

Avustralya dans sanatı Sir Robert Helpmann, Meryl Tankard, Stephen Page ve Li Cunxin gibi büyük dans sanatçıları ve koreograflarının çabalarıyla zenginleşmiştir. Bangarra, dans, ses manzaraları, müzik ve tasarımdaki farklı tarzı ile yurt içinde ve dünya çapında büyük beğeni toplayan bir Aborijin ve Torres Strait Islander dans şirketidir.

Bilimsel başarı ve buluşlar

Avustralyalılar tıp, teknoloji, tarım, madencilik ve imalat alanlarında damga vuran bilimsel başarılara imza atmışlardır.

Bilim ve tıp alanındaki buluşlarıyla bir dizi Avustralyalı Nobel Ödülüne layık görülmüştür.

Bilimsel başarılara imza atan kişiler ayrıca Yılın Avustralyalısı Ödülleri (Australian of the Year Awards) de almışlardır. 2005 yılında bu ödül yanık kurbanları için sprey şeklinde uygulanan cilt geliştiren Profesör Fiona Wood'a verilmiştir. 2006 yılında ödülü rahim ağzı kanseri aşısının geliştirilmesinde önemli rol oynayan Profesör Ian Frazer almıştır. 2007 yılında ise Nobel ödülüne önde gelen çevre bilimci Profesör Tim Flannery layık görülmüştür.

Profesör Wood (Professor Wood) ve Profesör Frazer (Professor Frazer) Avustralya'ya İngiltere'den göç etmiştir. Profesör Frazer (Professor Frazer) bu buluşu, Çin'den Avustralya'ya göç eden ve Avustralya vatandaşı olan merhum Dr Jian Zhou ile birlikte gerçekleştirmiştir.

Dr Fiona Wood AM (doğumu 1958)

Dr Wood, Avustralya'nın en yenilikçi ve saygın cerrah ve araştırmacılarından biridir. Çok yetenekli bir plastik ve rekonstrüktif cerrah ve dünyanın önde gelen bir yanık uzmanı olarak yanık tıbbında araştırma ve teknoloji geliştirmeye öncülük etmiştir.

2002 Bali bombalamalarının kurbanlarıyla yaptığı çalışmanın ardından Dr. Wood, 2003 yılında Member of the Order of Australia unvanına layık görüldü. Yanık bakımına yaptığı katkılar Dr. Wood 2005 yılında Yılın Avustralyalısı seçilerek ödüllendirildi.

Profesör Fred Hollows (1929–1993)

Profesör Fred Hollows, Avustralya'da ve gelişmekte olan ülkelerde bir milyonu aşkın kişinin görme bozukluğunun tedavi edilmesinde yardımcı olan mesleğine aşık bir göz hastalıkları uzmanıydı. Fred Hollows Yeni Zelanda'da dünyaya gelmiştir. 1965 yılında Avustralya'ya göç etmiş ve daha sonra Sidney'de bir hastanenin Göz Hastalıkları Bölümü'nün başına getirilmiştir.

Herkesin fırsat eşitliğine sahip olması gerektiğine güçlü şekilde inanan Fred Hollows bugün sayısı Avustralya genelinde oldukça artmış olan ilk Aborijin Tıp Servisi'nin kurulmasına yardımcı olmuştur.

Fred Hollows 1980 yılına kadar gelişmekte olan ülkelerde göz sağlığı programları oluşturmak amacıyla dünyayı dolaşmıştır. 1989 yılının Nisan ayında Avustralya vatandaşı olmuştur.

Profesör Hollows'ın değerli çalışmaları Fred Hollows Vakfı aracılığıyla devam etmektedir.

Yılın Avustralyalısı

1960 yılından bu yana Yılın Avustralyalısı Ödülleri (Australian of the Year Awards) ile önde gelen Avustralyalıların başarı ve katkıları kutlanmaktadır. Ödül için her kesimden Avustralyalı aday gösterilebilir.

Yılın Avustralyalıları, çalışmalarında üstün başarı gösteren ve ulusa hizmet eden kişilerdir. Daha iyi bir Avustralya yaratmaya kendi katkımızı sağlamamız için bize ilham veriyor ve meydan okuyorlar.

Ödüller Yılın Genç Avustralyalısı, Yılın Avustralyalısı ve Avustralya'nın Yerel Kahramanını içermektedir.

Bu ödülü alanların listesini www.australianoftheyear.org.au adresinde görebilirsiniz.

Dr. James Muecke AM

Göz cerrahı ve körlüğü önleme öncüsü
2020 Yılın Avustralyalısı

Dr. Muecke, araştırma, eğitim, altyapı ve ortak ülkelerdeki meslektaşların eğitimi yoluyla körlüğü ortadan kaldırmayı amaçlayan bir yardım kuruluşu olan Sight For All'in kurucu ortaklarındandır.

Dr. Muecke körlüğün bir insan hakları sorunu olduğuna inanmakta ve herkesin görebileceği bir dünya yaratmak için çalışmaktadır.

Profesör Michelle Simmons (doğumu 1967)

Kuantum fiziği profesörü
2018 Yılın Avustralyalısı

Profesör Simmons, atomik elektronik ve kuantum hesaplamasında öncüdür. "Bilgisayar çağının uzay yarışı" olarak adlandırdığı olgunun ön saflarında yer alan Profesör Simmons, aksi durumda binlerce yıl sürecek problemleri dakikalar içinde çözebilen bir kuantum bilgisayar yapmayı hedefliyor. Böyle bir keşif; ilaç tasarımı, hava durumu tahmini, otonom araçlar, yapay zeka ve daha pek çok konuda devrim yapma potansiyeline sahiptir.

Profesör Simmons 2018'de çalışmaları ve kuantum bilgisi bilimine adanmışlığı nedeniyle Yılın Avustralyalısı seçildi. "Kuantum ve atomik elektroniğinde lider ve rol model olarak bilim eğitimine yaptığı seçkin hizmet" nedeniyle 2019›da Officer of the Order of Australia unvanına layık görüldü.

Avustralya para birimi

Paralarımızın üzerinde Avustralya için önemli olan kişi ve simgelerin resimleri bulunmaktadır.

Paralarımızın üzerine resimleri konulmak üzere seçilenler sosyal reform, bilim, siyaset, askeri başarılar ve sanat alanlarında inisiyatif ve üstün yetenekler sergileyen kişilerdir.

Kraliçe 2. Elizabeth (1926-2022)

Kraliçe 2. Elizabeth Avustralya Devlet Başkanı idi. Avustralya'nın ve Birleşik Krallığın kraliçesi idi. Uzun ve ilgi odağı olan saltanatı boyunca güçlü ve dengeli bir duruş sergiledi.

Parlamento Binası ve Ön Avlu Mozaiği

Parlamento Binası'nın şematik planı, Parlamento Binası İnşaat Kurumu tarafından sağlanan Tasarım Geliştirme Peyzaj Planına dayanıyordu. Ön Avlu Mozaiğinde Michael Nelson Jagamara'nın 'Possum and Wallaby Dreaming' adlı Central Desert nokta tarzı bir resmi temel alınmıştır.

Dame Mary Gilmore (1865–1962)

Dame Mary Gilmore yazar, gazeteci, şair ve sosyal reform savunucusuydu. Kadınların, fakirlerin ve Aborijin ve Torres Strait Islander halklarının adına yazdığı yazıları ve yaptığı konuşmalarıyla hatırlanır.

AB 'Banjo' Paterson (1864–1941)

Andrew Barton Paterson şair, şarkı sözü yazarı ve gazeteciydi. 'Banjo' Paterson adıyla yazmıştır ve özellikle Avustralya'nın en ünlü halk şarkısı olan 'Waltzing Matilda'nın sözlerini yazmasıyla hatırlanır.

Din Adamı John Flynn (1880–1951)

Din Adamı John Flynn, dünyada hava yolu ile sağlık hizmeti sunan ilk servis olan Kraliyet Uçan Doktor Servisi'ni başlatmıştır. Sağlık hizmetlerini Avustralya'nın ücra bölgelerine taşıyarak pekçok kişinin yaşamını kurtaran kişi olarak anılmaktadır.

Mary Reibey (1777–1855)

Mary Reibey, New South Wales kolonisinin öncü bir işkadınıydı. Avustralya'ya genç bir mahkum yerleşimci olarak geldikten sonra toplumda saygın bir kadın lider olmuştur.

Edith Cowan (1861–1932)

Edith Cowan sosyal görevli, siyasetçi ve feministti. Avustralya parlamentosuna seçilen ilk kadın milletvekilidir.

David Unaipon (1872–1967)

David Unaipon yazar, konuşmacı ve mucit idi. Bilim ve edebiyata yaptığı katkılarıyla ve Aborijin ve Torres Strait Islander halklarının koşullarını iyileştirme çalışmalarıyla anılmaktadır.

Sir John Monash (1865–1931)

Sir John Monash mühendis, idareci ve Avustralya'nın en önde gelen askeri komutanlarından biriydi. Liderliği, zekası ve hatipliği ile hatırlanmaktadır.

Dame Nellie Melba (1861–1931)

Dame Nellie Melba dünyaca ünlü bir soprano idi. Dünya genelinde 'Şarkının Kraliçesi' olarak bilinen bilinmektedir ve uluslararası düzeyde ün kazanan ilk Avustralyalı şarkıcı olmuştur.

Ulusal günler ve kutlamalar

Avustralya'nın ulusal bayramları, Avrupa yerleşiminden bu yana tarihimizin kutlamalarını ve kilometre taşlarını yansıtmaktadır.

Sabit Günler

- **1 Ocak'taki Yılbaşında** yeni bir yılın başlangıcı kutlanmaktadır.
- **26 Ocak Avustralya Günü Avustralya olmanın ne anlama geldiğini düşünmenin, çağdaş Avustralya'yı kutlamanın ve ortak tarihimizi kabul** etmenin zamanıdır. Bu tarih İlk Filonun 1788'de Sidney Körfezine gelişinin yıldönümüdür.
- **25 Nisan Anzak Günü,** 1. Dünya Savaşında Avustralya ve Yeni Zelanda Birliklerinin (ANZAC) Gelibolu'da karaya çıkışlarının yıldönümüdür. Savaşlarda, çatışmalarda ve barışı koruma harekatlarında hizmet veren ve yaşamını kaybeden tüm Avustralyalıların fedakarlıklarını hatırladığımız geniş çaplı törenlerle kutlanan bir gündür. Ayrıca, bu alanda hizmet veren tüm kadın ve erkek görevlilerin cesaret ve bağlılıklarını saygı ile anmakta ve savaşın farklı yönleri üzerinde düşünmekteyiz.
- **25 Aralık Noel Günü Hıristiyanlığın** Hazreti İsa'nın doğumunu kutlamasının esas alındığı ve hediyelerin verildiği bir gündür.
- **26 Aralık'ta Noeli İzleyen Gün** ise Noel kutlamasının bir parçasıdır.

Değişken günler

- **İşçi Günü veya Sekiz Saat Günü Avustralyalı** işçilerin, dünyada bir ilk olan günde sekiz saat çalışma hakkını kazanması kutlanmaktadır.
- **Paskalya'da** Hazreti İsa'nın Hıristiyanlarca ölümü ve yeniden dirilişi anılır.
- **Kral'ın doğum gününde** Avustralya Devlet Başkanı Kral 3. Charles'ın doğum günü kutlanmaktadır. Elizabeth'in doğum günü kutlanmaktadır . Kutlamalar, Batı Avustralya ve Queensland hariç tüm diğer eyalet ve bölgelerde Haziran ayının ikinci Pazartesi günü yapılır.

Diğer resmi tatiller

Değişik eyalet, bölge ve şehirlerde başka resmi tatiller de vardır. Örneğin; Avustralya Başkent Bölgesi'nde 'Canberra Günü', Güney Avustralya'da 'Gönüllüler Günü' ve Batı Avustralya'da 'Kuruluş Günü' kutlanmaktadır.

Diğer önemli tarihler (resmi tatil olmayan)

- **Uyum Haftası** 21 Martı kapsayan haftadır ve kültürel çeşitliliğin bir kutlamasıdır.
- **17 Eylül Avustralya Vatandaşlık Günü Avustralya vatandaşlığının temsil ettiği ortak bağı kutladığımız ve ülkemizin geleceğini şekillendirmede oynadığımız rol üzerinde** derinlemesine düşündüğümüz bir gündür.
- **27 Mayıs - 3 Haziran Ulusal Uzlaşma Haftası** birliği ve karşılıklı saygıyı destekleyerek daha adil ve daha eşit bir ulusa doğru çaba gösterdiğimiz bir haftadır.

Avustralya Halkı

Avustralya dünyada etnik ve kültürel çeşitliliği en fazla olan toplumlardan biridir. Nüfusun yaklaşık yüzde üçü kendini Aborijin ve/veya Torres Strait Islander olarak tanımlamaktadır. Avustralya sakinlerinin dörtte birinden fazlası yurtdışında doğmuş ve 200'ü aşkın ülkeden göç etmiştir. Nüfusun çeşitliliği Avustralya'ya dil, inanç, gelenek ve kültür açısından çok zenginlik katmaktadır.

Milletler Topluluğu'nun bir üyesi olarak Avustralya'nın Birleşik Krallık ile hâlâ yakın bağları vardır.

Avustralya halkı, çeşitlilik sergileyen toplumumuzda önemli bir birleştirici bağ olan Avustralya vatandaşlığından gurur duymaktadır. Avustralya Vatandaşlık Günü her yıl 17 Eylül'de kutlanır. Tüm Avustralya vatandaşlarının ulusumuzu inşa etmede ve ülkemizin geleceğini şekillendirmede oynadığımız rol üzerine düşüneceği bir gündür.

Avustralya ekonomisi

Avustralya istikrarlı ve rekabetçi bir ekonomiye ve canlı ve vasıflı bir işgücüne sahiptir. Avustralya, dünyanın yaşam kalitesi en yüksek ülkelerinden biridir.

Dick Smith (doğumu 1944)

Dick Smith Avustralyalı bir işadamı, serüvenci ve hayırseverdir. Servetini elektronik işinde kazanmış ve Avustralya'nın gelişmesinde kullanmıştır. Yalnızca Avustralya'ya ait olan bir gıda şirketi kurmuş ve şirket sahipliklerinin Avustralyalı kalmasında yardımcı olmak için milyonlarca dolar yatırım yapmıştır.

1986 yılında Yılın Avustralyalısı ödülüne aday gösterilmiş ve teknolojik gelişme ve çevre koruma alanında bir ödül kazanmıştır. Bir sıcak hava balonu içinde Avustralya ve Tasman denizini geçen ilk kişidir. Maceracı ruhu, iş yaşamındaki başarıları ve vatan sevgisiyle tanınmaktadır.

Pazar

Avustralya'nın istikrarlı ve modern finans kurumları ile sıkı vergi kuralları ve ticari düzenlemeleri iş faaliyetlerine belirlilik kazandırmaktadır. Turizm, eğitim ve finans hizmetlerini kapsayan hizmet sektörü, Avustralya'nın gayrı safi yurtiçi hasılasının önemli bir kısmını oluşturmaktadır.

Avustralya'nın ekonomik istikrarı, Avustralya'yı yatırım yapmak için cazip bir ülke haline getirmektedir. Avustralya Menkul Kıymetler Borsası Asya-Pasifik bölgesinin en büyüklerindedir.

Ticaret

Avustralya'nın en büyük ticaret ortakları Çin, Japonya, Amerika Birleşik Devletleri, Güney Kore, Singapur, Hindistan Yeni Zelanda ve Birleşik Krallık'tır. Avustralya'nın ana ihracat kalemleri kömür, demir cevheri, doğalgaz ile eğitim ve turizm hizmetlerdir. Ekonomimiz açık ekonomi olup, ticaret her zaman Avustralya'nın ekonomik refahının en yaşamsal parçasını oluşturmuştur.

Madencilik

Avustralya, kömür, bakır, sıvılaştırılmış doğal gaz ve mineral tozları gibi doğal kaynaklar açısından zengin bir ülkedir. Bu kaynaklar dünya çapında yüksek talep görmektedir.

Küresel bir vatandaş olarak Avustralya

Avustralya iyi bir küresel vatandaş olarak üstlendiği rolden gurur duymaktadır. Avustralyalılar bunu dünya genelinde kendimizden daha az talihli olanlara yardımcı olarak göstermektedir.

Uluslararası yardım programı ve insani çabaları

Avustralya Hükümeti'nin uluslararası yardım programı kapsamında, yoksulluğu azaltma ve sürekli kalkınmayı gerçekleştirmeleri amacıyla gelişmekte olan ülkelere destek sağlanmaktadır. Bu destek kişilere ve hükümetlere yardımcı olunarak bölgemizde ve dünya genelinde sağlanmaktadır.

Avustralya, ülkemizde ya da başka ülkelerde bir felaket meydana geldiğinde sınırsız cömertliğini göstermektedir. Ayrıca, sürekli sıkıntı içinde olan ülkelere kişisel bağışlar ve Avustralya'nın yardım programı aracılığıyla düzenli olarak bağış yapmaktayız.

2018 yılında Dr. Richard Harris ve Dr. Craig Challen 12 gencin ve futbol antrenörlerinin Tayland'daki su basmış bir mağara sisteminden kurtarılmasında sergiledikleri çabalarından ötürü Order of Australia (OAM) Madalyası ile birlikte Avustralya'nın en yüksek ikinci cesaret ödülü olan Cesaret Yıldızı ile ödüllendirildi.

Uluslararası forumlara aktif katılım

Avustralya, kurulduğu 1945 yılından beri Birleşmiş Milletler'in (United Nations - UN) aktif üyesidir. Avustralya 1951 BM Sığınmacı Sözleşmesi uyarınca sığınmacı olarak tanımlanan kişilere koruma sağlamaktadır. Ayrıca BM barış koruma çabalarına ve gelişmekte olan ülkelere yönelik insani yardım ve acil durum programlarına katkıda bulunmaktadır ve Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü ile güçlü ilişkileri vardır.

Avustralya 1971 yılında Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü'nün (OECD) tam üyesi olmuştur. OECD'nin amacı bir yandan dünya ticaretini geliştirirken dünya genelindeki insanların ekonomik ve sosyal refahı iyileştirmektir.

Avustralya, Asya-Pasifik bölgesinde yakın işbirliğini güçlü bir şekilde desteklemektedir. Asya-Pasifik Ekonomik İşbirliği Örgütünün, Doğu Asya Zirvesinin ve Pasifik Adaları Forumunun aktif üyesidir. Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliğinin diyalog ortağıdır ve Bölgesel Forumuna katılır.

Dr. Catherine Hamlin AC (1924–2020)

Dr. Catherine Hamlin Etiyopyalı kadınları yaşam boyu süren sıkıntıdan kurtarmasıyla bilinen bir kadın doğum uzmanıdır. Catherine Hamlin 1959 yılından itibaren Etiyopya Adis Ababa'da, doğum sırasında meydana gelen ve 'vajinal fistül' olarak bilinen rahatsızlığı olan kadınlara yardım etmiştir. Bu dahili yaralanması olan kadınlar vücutlarının işlevlerini kontrol edemezler ve aşağılanarak toplumdan dışlanmışlardır.

Dr. Hamlin ve kocası Adis Ababa Fistül Hastanesi'ni kurmuştur. Onların çabalarıyla binlerce kadın evlerine dönüp tamamen sağlıklı bir yaşam sürdürebilmiştir.

Dr. Hamlin, 1995 yılında Avustralya'nın en yüksek ödülü olan Devlet Madalyası'nı (Companion of the Order of Australia) almıştır.

Nobel Ödülü Kazanan Avustralyalılar

Avustralya bilimsel ve tıbbi araştırma çalışmalarıyla ünlüdür. Aşağıdaki Avustralyalılar belirtilen alanlarda Nobel Ödülü kazandı.

- Profesör William Bragg (1862–1942) ve Lawrence Bragg (1890–1971), Fizikçi
  William Bragg (baba) ve Lawrence Bragg (oğul), 'X-ray ışınları aracılığıyla kristal yapısının analizlerindeki çalışmalarından dolayı' 1915 yılında Fizik dalında Nobel Ödülünü paylaşmışlardır.
- Sir Howard Walter Florey (1898–1968), patolog
  Adelaide, Güney Avustralya'da dünyaya gelen Howard Florey, Fizyoloji ya da Tıp alanında 'penisilini keşfi ve çeşitli bulaşıcı hastalıklarda tedavi edici etkisinden dolayı' 1945 yılında Nobel Ödülünü bir başka bilim insanı ile paylaşmıştır.
- Sir Frank Macfarlane Burnet (1899–1985), tıp bilim insanı ve biyolog
  Victoria'da dünyaya gelen Frank Burnet, Fizyoloji ya da Tıp alanında 'edinilmiş immünolojik toleransı keşfinden dolayı' 1960 yılında Nobel Ödülünü bir başka bilim insanı ile paylaşmıştır.
- Sir John Carew Eccles (1903–97), fizyolog
  Melbourne'da dünyaya gelen John Eccles, Fizyoloji ya da Tıp alanında 'sinir hücresi zarının periferik ve merkezi parçalarındaki uyarı ve inhibisyonu içeren iyonik mekanizmalarla ilgili keşiflerinden dolayı' 1963 yılında Nobel Ödülünü bir başka bilim insanı ile paylaşmıştır.
- Sir Bernard Katz (1911–2003), hekim ve biyofizikçi
  Almanya'da doğan Bernard Katz 1941 yılında Avustralya vatandaşı oldu. 'Sinir terminallerindeki humoral vericiler ve bunların depolanması, salınması ve inaktivasyonu mekanizmasıyla ilgili keşiflerinden dolayı' 1970 Nobel Fizyoloji veya Tıp Ödülünü aldı.
- Profesör John Warcup Cornforth (1917–2007), kimyacı
  Sidney'de dünyaya gelen John Cornforth Kimya alanında 'enzimle katalize edilen tepkimelerinin stereokimyası üzerine çalışmalarından dolayı' 1975 yılında Nobel Ödülünü bir başka bilim insanı ile paylaşmıştır.
- Profesör Peter Doherty (1940 - ...), bağışıklık uzmanı
  Queensland'de doğan Peter Doherty Fizyoloji ya da Tıp alanında 'hücre aracılı bağışıklık savunmasının spesifikliğiyle ilgili keşiflerinden dolayı' 1996 yılında Nobel Ödülünü bir başka bilim insanı ile paylaşmıştır.
- Profesör Barry Marshall (doğumu 1951), gastroenterolog ve Doktor Robin Warren (doğumu 1937), patolog
  Barry Marshall ve Robin Warren, Fizyoloji ya da Tıp alanında 'Helicobacter pylori bakterisi ve gastrit ve peptik ülser hastalıklarındaki rolü' keşiflerinden dolayı 2005 yılında Nobel Ödülünü paylaşmışlardır.
- Profesör Elizabeth Helen Blackburn (doğumu 1948), biyolog
  Hobart'ta dünyaya gelen Elizabeth Blackburn, Fizyoloji ya da Tıp alanında 'kromozomların, telomerler ve telomeraz enzimi ile nasıl korunduklarına ilişkin buluşundan dolayı' 2009 yılında Nobel ödülünü bir başka bilim insanı ile paylaşmıştır.
- Profesör Brian P. Schmidt (doğumu 1967), gökbilimci
  Brian P. Schmidt, 'uzak süpernovaların gözlemlenmesiyle evrenin hızlanan genişlemesinin keşfinden dolayı' 2011 Nobel Fizik ödülünü bir başka bilim insanı ile paylaşmıştır.

Aşağıdaki Avustralyalı Nobel Edebiyat Ödülünü almıştır.

- Patrick White (1912–90), romancı ve oyun yazarı
  Avustralyalı anne-babadan Londra'da dünyaya gelen Patrick White, 'yeni bir kıtayı edebiyat dünyasıyla tanıştıran epik ve psikolojik anlatı sanatından dolayı' ile 1973 yılında Nobel Edebiyat Ödülüne layık görülmüştür.

6. BÖLÜM

Avustralya öykümüz

Avustralya öykümüz

Avustralya'nın öyküsü birçok insan ve olay tarafından şekillendirilmiştir.

Aborijin ve Torres Strait Islander halkları

Avustralya'nın ilk sakinleri dünyanın halen yaşayan en eski kültürlerine ve geleneklerine sahip Aborijin ve Torres Strait Islander halklarıdır.

Arkeolojik kayıtlar Aborijin halklarının 65.000 ila 40.000 yıl önce Avustralya'ya geldiğini gösterir; bununla beraber, Aborijin halkı, bu toprağın yaratılış hikayelerinin merkezinde olduklarına inanırlar ve yaratılış hikayeleri zamanın başlangıcından başlar.

Aborijin ve Torres Strait Islander halkları bugün hala kendilerine yol gösteren çok eski inanç ve geleneklere sahiptir. Toprak ile aralarında hikaye, sanat ve danslarında ifadesini bulan derin bir bağ vardır.

Diller

İngiliz yerleşiminden önce Avustralya'da Aborijin ve Torres Strait Islander halkları tarafından 700'ü aşkın dil ve lehçe kullanılmaktaydı. Günümüzde bu dillerin 100'ünden fazlası kullanılmakla beraber çocuklara aktarılanların sayısı yirmiden azdır. Yerli halkların sözel tarihi, insanların ve kıtanın öyküsünü anlattığı için çok önemlidir.

Rüya Görme

Rüya Görme, Aborijin halklarının yaşamına rehberlik eden ve çoğunlukla bilgi, inanç ve uygulama sistemini tarif etmek için kullanılan Batı kaynaklı bir terimdir.

Rüya Görme hikayeleri çocuklara anne-babaları ve yaşlılar tarafından anlatılır. Bu hikayelerle çocuklara topraklarının nasıl şekillendiği ve onlara yerleşildiği anlatılır. Bu öyküler çocuklara yiyeceğin kırsal alanda nereden bulunacağı gibi değerli pratik dersler de verir.

Rüya Görme hikayeleri müzik, şarkı ve danslarla birlikte anlatılır. Aborijin ve Torres Strait Islander halkları şarkı söyleyip dans ettiklerinde ataları ile çok derin bağ hissetmektedirler.

Yerli sanatının orijinal şekilleri kaya oymaları ya da resimleri ile zemin tasarımlarıydı. Orta Avustralya'daki insanlar toprakları veya Rüya Görme hikayelerini temsil etmek için tipik olarak noktalar, daireler ve belirli kültürel semboller kullanarak görsel sanat ifadeleri yaratırken Avustralya'nın kuzey bölgesinden olanlar insan, hayvan ve ruh figürleri çizmişlerdir.

Rüya Görme günümüzde de Aborijin halklarının yaşamında önemini sürdürmektedir.

Kakadu Aborijin Sanatı

Avustralya'daki ilk Avrupalılar

Avrupalıların ilk keşifleri

17. yüzyılda Avrupalı kaşifler, güneyin bilinmeyen toprakları (Terra Australis Incognita) olarak adlandırdıkları yerin bazı bölgelerini keşfetmişlerdir. 1606 yılında Hollandalı Willem Janszoon Avustralya'nın kuzey ucunda bulunan Cape York Yarımadası'nın batı tarafının haritasını çizmiştir. Yine bu yıllarda kaptanlığını Luís Vaez de Torres'in yaptığı bir İspanyol gemisi gemiyle kıtanın kuzeyindeki boğazdan geçmiştir.

1600'lü yılların sonlarına doğru Hollandalı gemiciler Batı Avustralya kıyısını keşfettiler ve bu toprakları 'Yeni Hollanda' olarak adlandırdılar.

Abel Tasman'ın Yeni Hollanda haritası, 1644

1642 yılında Abel Tasman yeni bir kara parçasının kıyısını bulmuş ve buraya 'Van Diemen's Land' (şimdiki Tasmania) adını vermiştir. Abel Tasman ayrıca binlerce millik Avustralya sahilinin deniz haritasını da yapmıştır. 'Yeni Hollanda'nın tamamlanmamış haritası, Abel Tasman'ın kıtanın kuzeyde Papua Yeni Gine ile birleştiğini düşündüğünü göstermektedir.

William Dampier, Avustralya topraklarına ayak basan ilk İngiliz oldu. 1684'te kıtanın kuzey-batı sahilinden karaya çıkmıştır. Topraklar kurak ve tozlu olduğundan ticaret ya da yerleşim için uygun olmadığı kararına varmıştır.

Kaptan James Cook (Captain James Cook)

Avustralya'nın doğu kıyısı, İngiliz James Cook 1770 yılında buraya gelinceye kadar Avrupalı kaşifler tarafından keşfedilmemişti. Cook İngiliz Hükümeti tarafından Güney Pasifik bölgesine keşif yapmak için gönderilmişti. Doğu kıyısının haritasını çıkarmış ve bugünkü Sidney'in hemen güneyinde bulunan Botany Körfezi'ne gemisi Endeavour ile gelip karaya çıkmıştır. James Cook bu bölgeyi 'New South Wales' olarak adlandırmış ve Kral 3. George (King George III) adına sahiplenmiştir.

Mahkum taşıma

Avustralya, ilk Avrupalı yerleşimcilerinin çoğunun mahkumlar olması yönüyle benzersizdir. Amerika Birleşik Devletleri'nin bağımsızlığını kazanmasının ardından Büyük Britanya sayıları çok artan mahkumlarını artık bu ülkeye gönderemiyordu. 1786 yılında Büyük Britanya mahkumlarının bazılarını yeni koloni New South Wales'e göndermeye karar verdi.

İlk Koloni

New South Wales kolonisinin ilk Valisi Kaptan Arthur Phillip'tir. 11 gemiden oluşan 'İlk Filo'ya liderlik ederek İngiltere'den dünyanın bir diğer ucuna Sidney Körfezine 26 Ocak 1788 tarihinde güvenli bir şekilde getirmiştir. Her yıl Avustralya Günü olarak kutladığımız etkinlik bu günün yıldönümüdür.

İngiltere'den yola çıkan ve 1788 yılında Sidney Körfezi'ne gelen İlk Filo

Yerleşimin ilk yılları

Koloni yerleşiminin ilk yılları büyük zorluklarla geçti.
Vali Phillip insanların açlıktan ölmemesi için yiyecek maddelerini kendisi ve diğer görevliler dahil herkes için karneye bağladı. Valinin sağ duyusu ve kararlılığı sayesinde koloni zorlu ilk yılların üstesinden gelerek ayakta kalmayı başarmıştır.

Hükümlüler yerleşimin ilk zamanlarında çok çalıştılar. Ceza süreleri sona eren mahkumlar özgür erkek ya da kadın haline geliyor ve çalışmak ve aile kurmak için topluma katılıyorlardı.

Yeni olanaklar

Avustralya'nın ilk Avrupalı nüfusu büyük oranda İngiliz, İskoç, Galli ve İrlandalılardan oluşmaktaydı. İskoçlar, Galliler ve İrlandalılar geçmişte çoğunlukla İngilizlerle savaşmışlardı ama Avustralya'da bu dört grup birlikte yakın bir ilişki içinde yaşayıp çalıştılar.

Mahkumlar ve eski mahkumlar kolonide yeni olanaklar bulmaya başlamışlardı. Bazı eski hükümlüler tüccar olarak kendi işlerini kurdu. Diğerleri de çiftçi, esnaf, dükkan ve bar sahibi olarak başarılı olmuşlardır.

Caroline Chisholm (1808–77)

Caroline Chisholm, kolonilerin ilk yıllarında bekar kadınların sosyal konumlarını iyileştiren önde gelen bir sosyal reformcuydu. Caroline, Avustralya'ya subay olan kocası ve beş çocuğu ile birlikte 1838 yılında geldi. Sydney sokaklarında yaşayan göçmen kadınlara yardımcı olmuştur. Birkaç yıl içinde kolonide 16 göçmen kadın yurdu kurmuştur.

Caroline kolonilere gelen gemilerdeki insanların yaşam kalitesini iyileştirmek için çok çalışmıştır. Ayrıca başkalarına bağımlı yaşama ve yoksulluk döngüsünden çıkmalarında yardımcı olmak amacıyla yoksul kişiler için borç verme düzenlemelerini de gerçekleştirmiştir.

Bugün Avustralya'da birçok okula Caroline Chisholm'un adı verilmiştir. Caroline 'göçmen dostu' olarak bilinmekte ve insanlara yeni bir hayat kurmalarında yardımcı olmak için harcadığı olağanüstü çabalarıyla anılmaktadır.

Vali Macquarie

Vali Phillip'in yanısıra, Vali Lachlan Macquarie (Governor Lachlan Macquarie) de tarihimizin erken döneminde önemli bir yeri olan bir diğer kişiliktir. New South Wales kolonisinde 1810-1821 yılları arasında valilik yaparak bir mahkumlar kolonisi değil, özgür bir koloni olarak geliştirmiştir. Çiftçilik uygulamalarını geliştirmiş, yeni yollar ve kamu tesisleri inşa etmiş ve Avustralya'nın keşfini özendirmiştir.

Vali Macquarie ayrıca eğitime para ayırmış ve eski mahkumların haklarına saygı duymuştur. Bazı eski mahkumların yargıç ya da kamu görevlisi olarak çalışmasına olanak tanımıştır.

Vali Macquarie, tarihte koloni ile ilgili olumlu değişiklikler yapan kişi olarak anılmaktadır. New South Wales Macquarie Üniversitesi onun adını taşımaktadır.

Mahkum mirası

Valilik pozisyonunun bir kişiye çok fazla güç ve yetki verdiği düşünüldüğünden 1823 yılında bir sonraki Valiye danışmanlık desteği sağlamak ve kolonide reform yapmak için New South Wales Yasama Meclisi kurulmuştur.

İngiltere, New South Wales'e 1840, Tasmania'ya 1852 ve Batı Avustralya'ya 1868 yıllarında mahkum göndermeyi durdurmuştur. Avustralya'da toplam olarak 160.000'i aşkın mahkum nakledilmiştir. Eski mahkumlarla yerleşimciler arasındaki ayırım zamanla ortadan kalkmıştır. 1850'li yıllardan itibaren koloniler kendi kendilerini yönetmeyi ve saygın toplumlar oluşturmayı istemişlerdir. Birçok Avustralyalı hükümlü mirasından gurur duymaya başlamıştır.

Avrupalıların yerleşiminden sonra Aborijin ve Torres Strait Islander halkları

1788'de Avrupalıların yerleşiminin başlangıcında Avustralya'da Aborijin ve Torres Strait Islander halklarının nüfusunun 750.000 ile 1,4 milyon arasında olduğu tahmin edilmektedir. Bu nüfus 250 ayrı ulustan oluşuyor ve 700'ü aşkın dil grubu konuşuyordu.

İngiliz Hükümeti Avustralya'da ilk kolonilerini kurduğunda Aborijin halkıyla bir anlaşma yapmamıştır. İngiliz yetkililer yasal olarak araziyi işgal etme hakkına sahip olduklarına inanıyorlardı.

Aborijin ve Torres Strait Islander halklarının kendi ekonomileri vardı ve toprakla ezeli bir bağları vardı. Bir zamanlar kendi egemenlikleri altında yaşadıkları yerde şimdi yeni gelenlerin yasalarını kabul etmek zorunda kaldılar. Yeni gelenler davet edilmemişti ve genellikle memnuniyetle karşılanmıyorlardı.

Aborijin ve Torres Strait Islander halklarının yaşamları İngiliz kolonicilerinin gelişiyle derinlemesine değişti. Sömürgeciler yeni sosyal, ekonomik ve dini emirler dayatmaya çalışırken hayatlar kayboldu ve topraklar elden gitti. Yeni hayvanlar, bitkiler ve hastalıklar geldi.

Erken dönem valilerine Aborijin halkına zarar vermemeleri talimatı verilmişti ama İngiliz yerleşimciler Aborijin topraklarını ele geçirdi ve birçok Aborijin öldürüldü. Bu suçları işleyen yerleşimciler genellikle cezaya çarptırılmıyordu.

Bazı Aborijinler ve Avrupalı yerleşimciler barış içinde birlikte yaşayabilmişlerdir. Bazı Avrupalı göçmenler koyun ve büyükbaş hayvan çiftliklerinde Aborijin işçi çalıştırmışlardır. Vali Macquarie, Aborijin halkına tarımla uğraşmaları için kendi topraklarını sunmuş ve Aborijin çocuklar için bir okul açtırmıştır. Bununla beraber, kültürel geleneklerini kaybetmek istemediklerinden çok az sayıda Aborijin Avrupalı yerleşimciler gibi yaşamayı tercih etmiştir.

Toprak savaşlarında çok sayıda Aborijin öldürüldü. Kesin sayı bilinmemekle birlikte, yüz binlerce Aborijinin öldüğü tahmin edilmektedir. Bundan daha fazla sayıda Aborijin ise Avrupalıların kıtaya getirdikleri salgın hastalıklardan öldü. Çok fazla sayıda Aborijin salgın hastalıklar nedeniyle yaşamını yitirmiştir.

Tarihi dönüm noktaları

İç kısımların keşfi

New South Wales'de ilk dönem koloni yerleşimcileri çok büyük zorluklarla karşılaşmışlardır. Aborijin ve Torres Strait Islander halkları da kuraklık zamanlarında çok sıkıntı çekmiş olmasına karşın kurak ortamın üstesinden gelmeyi ve bu ortamda yaşamayı öğrenmiştir.

Blue Mountains (Sidney'in yaklaşık 50 kilometre batısında) Sidney'in ilk iç kaşifleri için büyük bir zorluk yarattı. 1813'te üç kişi, Gregory Blaxland, William Charles Wentworth ve William Lawson nihayet bu dağ silsilesini geçmeyi başardılar. Blue Mountains'tan geçen kara ve demiryolları bugün hala onların izlediği rotayı kullanmaktadır.

Kaşifler bu dağların ardında küçük ve büyükbaş hayvancılığına elverişli olan açık alanları keşfetmişlerdir. Daha iç kısımlarda kuru, çöl ülkesiyle karşılaştılar.

Avrupalı kaşifler hayatta kalmak için su bulmada ve yeterli miktarda yiyecek taşımada sorun yaşamışlardır. Almanya doğumlu kaşif Ludwig Leichhardt 1848 yılında kıtayı doğudan batıya katetmeye çalışırken kaybolmuştur.

1860 yılında Robert O'Hara Burke ve William John Wills Avustralya'yı güneyden kuzeye geçmek amacıyla Melbourne'dan yola çıkmıştır. Büyük bir keşif seferi olan bu yolculukları çok zor geçmiştir. Burke ve Wills deneyimli birer kırsal bölge insanı değillerdi. Aborijin Yandruwandha halkından uzman yardımı aldılar ama her iki kaşif de dönüş yolunda hayatını kaybetti. Keşif yolculuklarını tamamlayamamalarına rağmen öyküleri sanat ve edebiyat alanında esin kaynağı olmuştur. Bu olay kıtamızın çetin ve acımasız özelliğinin trajik bir örneğidir.

Yerleşimciler ve öncüler

Yerleşimcilerin toprakları iyi olduğunda bile yaşam çok zordu. Sel ve kuraklık dönemlerinin ardından çiftçilerin geçim kaynaklarını kaybedebiliyor ve genellikle çiftçilerin her şeye yeniden başlamaları gerekiyordu. Bununla beraber, insanlar kendilerini toparlar ve mücadeleyi sürdürürlerdi. 'Avustralya savaşçıları' terimi Avustralyalıların mücadele ruhunu ve dayanıklılığını temsil eder. Öncüler bu zor dönemlerde gösterdikleri cesaret nedeniyle onurlandırılır. Erkekler evden uzakta olduğunda ya da vefat ettiğinde kadınlar çoğunlukla işi ya da çiftliği yürütmek zorunda kalırlardı.

İşte bu acımasız ve zor ilk yıllar, Avustralya'nın dostluk ve arkadaşlık ruhunun başladığı yıllardır. Avustralya'nın iç kısımlarına seyahat eden, koyun kırkma ya da sürü gitme işleri yapan erkekler arasında bu ruh çok güçlüydü. Yerleşimciler zor zamanlarda birbirlerine yardımcı da olmuşlardır. Bu gelenek hâlâ Avustralya yaşamının çok önemli bir parçasıdır.

Altına hücum

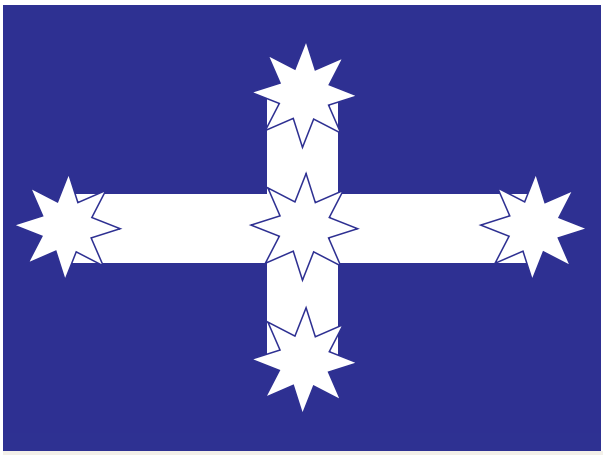
1851 yılının başlarında NSW'de altın madeninin bulunması, 'ulusu değiştiren buluş' olarak tanımlanır. Kısa bir süre sonra, bağımsızlığını yeni kazanmış bir koloni olan Victoria'da da altın bulunmuştur.

1852 yılının sonuna kadar Victoria'ya altın aramak için Avustralya'nın her yerinden ve dünyanın dört bir tarafından yaklaşık 90.000 kişi gelmiştir.

Eureka ayaklanması, Avustralya tarihinde önemli bir demokratik an olarak anımsanmaktadır. Hükümet birlikleri, altın arama ruhsatı ücretini tahsil ederken altın arayıcılarına karşı çok kötü davranabiliyorlardı. 11 Kasım 1854 tarihinde Ballarat, Bakery Hill'de pahalı altın lisanslarının kaldırılmasını ve Victoria Parlamentosu temsilcileri için oy kullanabilmeyi içeren temel demokratik haklar sözleşmesinin kabul edilmesi için yaklaşık 10.000 kişi toplandı.

Bunun ardından, Eureka kazı bölgesinde 'Eureka Kampı' inşa edildi. Altın arayanlar burada bir isyancı bayrağı altında (Güney Haçı biçiminde) birbirlerinin yanında durmak ve hak ve özgürlüklerini savunmak amacıyla mücadele etmek için yemin ediyorlardı. 3 Aralık 1854 sabahı Hükümet yetkilileri kampa saldırmaları için asker gönderdi. Kısa bir savaşın ardından altın arayıcıları yenildi ve yaklaşık 30 kişi öldürüldü.

İsyancı liderleri ağır ihanet suçuyla yargılanmak üzere mahkemeye çıkarıldı ama hiçbir jüri onları mahkum etmedi. Kraliyet Komisyonu hükümeti suçlu buldu ve siyasi temsil istekleri dahil madencilerin taleplerinin çoğu karşılandı. İsyancıların lideri Peter Lalor bir yıl içinde Victoria Parlamentosu'na girmiştir.

Eureka bayrağı

Yıllar içinde Eureka ayaklanması protesto ve 'adil muamele' inancının bir simgesi haline gelmiştir.

Altına hücum dönemi Avustralya'yı çeşitli yönlerden değişime uğratmıştır. Altına hücum döneminde Avustralya'nın 1851 yılında 430.000 olan yerliler hariç toplam nüfusu 1871 yılında 1,7 milyona çıkmıştır. İlk demiryolları ve telgraflar artan nüfusu birbirine bağlamak için 1850'lerde inşa edildi.

Güney Avustralya hariç tüm kolonilerde çok büyük altın yatakları bulunmuştur. Ekonomi gelişmiş ve altın, yünü geçerek Avustralya'nın en değerli ihraç maddesi haline gelmiştir. 1890'lı yıllarda Avustralya dünyada yaşam standardı en yüksek ülkelerden birisiydi.

Toprağı işgal edenler ve çiftçiler

Kolonileşmenin ilk yıllarında 'işgalci' anlamına gelen 'squatters' adıyla bilinen kişiler çiftçilik yapmak için geniş arazileri işgal etmişlerdir. Bu kişiler toprağın bedelini ödemedikleri halde bu arazileri kendi malları saymışlardır. Birinci altına hücum dönemi bittikten sonra bu toprakları işgalcilerden geri almak için mücadele ettiler.

1860'lı yıllarda Hükümet, işgalcilerin ellerindeki arazileri çiftçilik yapmaları için işçilere ve ailelerine satmak istemiştir. Ancak, işgalciler olabildiğince fazla araziyi ellerinde tutmaya çalışmışlardır.

Çiftlikleri pazarlardan uzak olan yeni çiftçiler demiryolları inşa edilinceye kadar büyük zorluklar yaşamıştır. Şehirlerde daha yüksek ücretli iş bulma fırsatı arazilerdeki hayatın ve az bedel karşılığında çalışmanın cazibesini azalttı.

Güney Avustralya'da Avustralya'nın çiftçiliği kolaylaştıran makine icat etme geleneği başladı. Sözgelimi, 1870'li yıllarda icat edilen ve bir tür saban olan 'stump-jump plough' aleti tahıl ekimine elverişli olması için toprağın kolaylıkla temizlenmesini sağlamıştır.

1800'lü yıllarda göç

1800'lü yılların başında kolonilerde ana topluluklar İngiltere, İskoçya, Galler ve İrlanda kökenliydi. Avustralya'daki eğlencelerin, kültürel etkinliklerin ve dini uygulamaların çoğu Büyük Britanya'dakilerin yansımasıydı. Avrupa ve Asya'dan göç etmiş olan bazı küçük göçmen grupları da vardı. 1800'lü yıllardaki gelen Avrupalı göçmenler şarap endüstrisinde çalışan Fransız yerleşimcilerin yanı sıra İtalyanlar, Yunanlılar, Polonyalılar, Maltalılar ve Rusları kapsamaktaydı. Bunlar genellikle iş ve servet edinmek isteyen genç erkekler ya da gemilerinden kaçan denizcilerdi.

Çinli göçmenler Avustralya'ya 1842 yılından sonra gelmeye başladı ve altın bulunduktan sonra sayıları arttı. Altın bölgelerinde Bendigo'da 1854 yılında meydana gelenler gibi bazen Çinlilere karşı ayaklanmalara yol açan ırkçı gerilimler mevcuttu. Bu ırkçı gerilimlerin sonucunda 1855 yılında Victoria'da ve 1861 yılında New South Wales'da göçmen alımına ilk kez sınırlama getirilmiştir.

1850'li yılların altına hücum döneminden sonra birçok Çinli ülkesine geri dönmüştür. Kalanlar arasında, suyun az olduğu bölgelerde en çok ihtiyaç duyulan taze meyve ve sebzeleri temin eden Çinli pazar bahçecileri bulunmaktaydı.

1860'lı yıllardan itibaren Avustralya'nın iç kısımlarında bulunan deve kervanlarını yönetmek için İran, Mısır ve Türkiye'den göçmenler gelmiştir. Benzer giysileri ve ortak İslami dini inançları nedeniyle Hintli devecilerle birlikte hepsi kabaca 'Afgan' olarak adlandırılmıştır. Bu deveciler 'iç bölgelerin öncüleri' olarak kabul edilmektedir.

Ayrıca, çoğunlukla çok düşük ücretler karşılığında ve kötü koşullarda Queensland'deki şeker ve muz sektörlerinde çalışan Hintliler ve Pasifik Adalı göçmenler vardı.

1880'li yıllardan itibaren Avustralya'ya Lübnan'dan işçiler gelmeye başlamıştır. Birçoğu kumaş ve elbise sektörlerindeydi ve Lübnanlı aileler, bugün Avustralya'daki manifatura sektörünün büyük bir kısmının sahibi olmuşlardır.

Avustralya'nın iç bölgelerinde 'Afgan' deveciler

Aborijin yerleşim alanları

Aborijin halkı ve yerleşimciler arasındaki erken dönem toprak savaşlarından sonra Aborijin halkı toplumun dışında yaşamaya itilmiştir. Bazıları iç kısımlardaki koyun ve büyükbaş çiftliklerinde çoğu zaman hiç ödenmeyen çok düşük ücretler karşılığında çalışmışlardır. Koloni hükümetleri Aborijin halkının yaşayabileceği yerleşim alanları oluşturmuş, ancak bu alanlar Aborijin halkının geleneksel yaşamlarını sürdürmelerine olanak tanımamıştır. Örneğin, istedikleri gibi avlanmada ve toplanmada özgür değillerdi.

1800'lü yılların sonlarında koloni hükümetleri Aborijin ve Torres Strait Islander halklarının haklarını ortadan kaldırmıştır. Aborijin ve Torres Strait Islander halklarının nerede yaşayabileceklerini ve kiminle evlenebileceklerini kontrol ettiler. Birçok Aborijin ve Torres Strait Islander kökenli çocuğu anne-babalarından ayırarak 'beyaz' ailelerin yanına ya da devlet yetimhanelerine gönderdiler. Bu politikalar 20. yüzyılın ortalarına kadar devam etti. Bu 'çalınmış kuşaklar' konusu, birçok Aborijin ve Torres Strait Islander halkları ve diğer Avustralyalılar için derin bir üzüntü sebebi olmaya devam ediyor ve 2008'de Avustralya Parlamentosu'nda ulusal bir özür konusu oldu.

Kadınların Oy kullanma hakkı

'Suffragettes' tüm dünyada seçimlerde oy kullanma hakkı için kampanya yürüten kadınlar tarafından kullanılan bir terimdir. 1880'li ve 1890'lı yıllarda her kolonide kadınların oy kullanma hakkını savunan en az bir dernek mevcuttu. Bu kişiler koloni parlamentosuna sunulmak üzere binlerce kişiden imza toplamışlardır.

Güney Avustralya'da kadınlar Parlamento için seçme ve seçilme hakkını 1895 tarihinde kazanmışlardır. Batı Avustralya'da ise kadınlar oy kullanma hakkını 1899 yılında elde etmişlerdir.

1902 yılında Avustralya, kadınlara seçme ve Parlamentoya seçilme hakkını veren ilk ülke olmuştur. Aborijin ve Torres Strait Islander halkları 1962 yılına kadar oy kullanma hakkına sahip değillerdi.

Edith Cowan 1923 yılında Batı Avustralya Parlamentosu'na seçilerek ilk kadın milletvekili olmuştur. Enid Lyons 1943 yılında Avustralya Parlamentosu'na seçilen ilk kadın oldu.

Catherine Spence (1825–1910)

Catherine Spence yazar, hatip, feminist ve kadınlara oy kullanma hakkı savunucusudur. Avustralya'ya İskoçya'dan göç etti ve Avustralya hayatı hakkında okul kitapları ve ödüllü romanlar yazdı.

Evsiz çocuklara yardımcı olan bir örgütün kurulmasına yardım etti ve kız çocuklarına yönelik yeni anaokulları ile devlet ortaokullarını/liselerini destekledi.

Parlamentoya adaylığını koyan ilk kadın oldu. Çok oy almasına rağmen, seçimi kazanamadı. 1891 yılında Güney Avustralya Kadınların Oy Kullanma Hakları Birliği'nin Başkan Yardımcılığını yürütmüştür.

Catherine Spence, sınırlayıcı zamanlarda bile kadınların neleri başarabileceklerini gösteren bir simgedir.

Federasyon

Kolonilerin birbirinden ayrı olarak gelişmesine rağmen 19. yüzyılın sonlarında ulusal aidiyet ile ilgili ortak duygu gelişmeye başlamıştır.

19. yüzyılın sonlarına doğru kolonileri biraraya getirmek için iki girişimde bulunulmuştur. 1889 yılında Sir Henry Parkes güçlü bir yeni ulusun oluşturulması çağrısını yapmıştır. 1890 yılında Avustralya federasyonu fikrinin görüşülmesi amacıyla Avustralasya Federasyonu Konferansı düzenlenmiştir.

Bazı gecikmelerin ardından, federasyonlaşma hareketi 1893 yılında hız kazanmıştır. Seçmenler bir sonraki anayasal kongre üyelerini seçmişlerdir. Seçmenler Anayasa'yı kabul etmek için iki turlu bir referandumda oy kullanmışlardır.

İngiliz Hükümeti Avustralya'nın kendi kendini idare edebileceğini kabul etti. 1 Ocak 1901'de New South Wales'ta federasyon hareketine öncülük eden Edmund Barton Avustralya'nın ilk Başbakanı olmuştur. Hükümeti Sidney Centennial Park'ta çok büyük bir kalabalığın önünde ant içerek göreve başlamıştır.

Avustralya artık İngiltere Krallığı içinde bir ulus olmuştu. 1931 yılına kadar savunma ve dışişleri alanlarında tam yetkiyi eline alamamıştır. 1948 Avustralya Vatandaşlık Yasası'na kadar, Avustralyalılar Avustralya vatandaşı değil İngiliz vatandaşıydı. Ulusal duygunun gelişmesine karşın İngiliz olma duygusu hala güçlüydü.

Brisbane'da Federasyon Günü, 1901

Edith Cowan (1861–1932)

Edith Cowan, Avustralya Parlamentosuna seçilen ilk kadındı ve resmi Avustralya'nın elli dolarlık banknotunda yer almaktadır.

Edith, kadınların oy hakkı hareketinde öne çıkanlardandı ve halk eğitimi ve çocuk haklarının önde gelen bir savunucusuydu. Edith, 1915'te sulh hâkimi ve 1920'de justice of peace olarak görevlendirildi. 1921'de Edith, Milliyetçi Parti'nin bir üyesi olarak Batı Avustralya Yasama Meclisi'ne seçildi.

Siyasi partilerin doğuşu

1880'li yıllara gelindiğinde Avustralya'da işçiler çok güçlü sendikalar kurmuşlardı. Bu sendikalar, ekonomik buhran ve kuraklık döneminin zor zamanlarında ücretlerini ve çalışma haklarını korumak amacıyla grevler düzenlemişlerdir.

1891'de bu işçiler, İşçi Partisi adından bir siyasi parti kurdular. Bu parti işçilerin ücretlerini ve çalışma koşullarını iyileştirmeye odaklandı. Orta sınıf, işçilerden daha rahat bir yaşam sürmesine karşın işçilerin durumunu anlıyordu. Ücretlerin belirlenmesi ve grevlerin engellenmesi için resmi kurullar oluşturulmuştur. 1907 yılında Commonwealth Uzlaşma ve Arabuluculuk Mahkemesi bir işçinin, karısının ve üç çocuğunun mütevazi bir konforla yaşayabilmeleri için asgari ücreti belirlemiştir.

1910'da Liberal Partinin ilk versiyonu kuruldu. Bu parti yıllar içinde Milliyetçi Parti ve Birleşik Avustralya Partisi de dahil olmak üzere birçok isim aldı. 1944'te bugün de mevcut olan Liberal Parti daha sonra Avustralya'nın en uzun süre görev yapan Başbakanı olacak Robert Menzies tarafından kuruldu.

1.Dünya Savaşından sonra çiftçilerin durumunu iyileştirmek amacıyla Memleket Partisi (Country Party) kurulmuştur. Bu parti günümüzde Ulusal Parti olarak bilinmekte olup, genellikle Liberal Parti ile koalisyon halinde hareket eder.

1901 Göçmenlik Kısıtlama Yasası

1901 yılının Aralık ayında, Göçmenlik Kısıtlama Yasası kabul edildiğinde 'Beyaz Avustralyalı' politikası yasalaşmıştır. Bu yasa, göçmenlerin Avustralya'da çalışmasına ve 'beyaz olmayan' kişilerin göç etmesine sınırlamalar getirmiştir.

Avrupa kökenli olmayanların bir Avrupa dilinde 50 kelimelik bir dil-yazım sınavına girmesi gerekiyordu. Çin Ticaret Odası üyeleri, avukat William Ah Ket ve önde gelen Çinli işadamlarının açık hava protestoları düzenlemelerine rağmen yasanın değişmesi yönünde başarı sağlanamadı.

Avrupa'dan gelen göçmenler yeni federe Avustralya'da öne çıktı. Ancak, Çinlilerin, Hintlilerin, Pasifik Adalıların ve Orta-Doğu'dan gelen göçmenlerin kültürel katkıları çoktan Avustralya sosyal kimliğinin bir parçası haline gelmişti.

Dorothea Mackellar (1885–1968)

Dorothea Mackellar, ilk kez 1908'de yayınlanan ve "Güneşten yanmış bir ülkeyi seviyorum" dizesini ölümsüzleştiren *My Country* şiiriyle tanınan bir şairdir. Şiirleri, kardeşlerinin Kuzey-Batı Yeni Güney Galler'deki Gunnedah yakınlarındaki çiftliklerindeki deneyimlerinden esinlenmiş tipik kırsal şiirleri olarak kabul edilir.

1968'de Dorothea, Avustralya edebiyatına yaptığı katkılardan dolayı Britanya İmparatorluğunun Officer of the Order unvanına layık görüldü.

1. Dünya Savaşı (1914–18)

Yerleşimciler ve Aborijin halkı arasında meydana gelen küçük ölçekli çatışmaların dışında Avustralya olağanüstü huzurlu bir ülkedir. Tarihimizde herhangi bir iç savaş ya da devrim olmamıştır.

Avustralyalılar nesiller boyu Britanya İmparatorluğuna çok sadık kalmışlardır.

Asya'ya yakın Avrupa kökenli bir yerleşim yeri olarak Avustralya, özellikle Japonya'nın büyük bir güç olmasının ardından kendisini tarihsel o larak korunmasız hissetmiştir. Avustralya'yı savunmak için Britanya İmparatorluğu'na ve onun deniz gücüne güvendik. Avustralya Britanya İmparatorluğu'nun gücünü korumak ve Avustralya'yı korumak için her iki Dünya Savaşında da savaşmıştır.

Avustralyalı askerler, 1.Dünya Savaşı'na 1915'de Almanya'nın müttefiki olan, Türkiye'ye karşı bir saldırı ile katılmıştır. Avustralya ve Yeni Zelandalı askerlere Gelibolu Yarımadası'nın bir bölgesine taarruz görevi verilmiştir.

Türk birliklerinin ateşi altındayken sarp kayalıklara tırmanmaları gerekiyordu. Birçok gencin yaşamı pahasına sarp kayalıklara tırmanıp mevzilenmişlerdir. Ülkedeki Avustralyalılar Anzak ruhu ile büyük gurur duymuşlardır.

Gelibolu'dan sonra Avustralya birlikleri Fransa'da Batı Cephesinde savaşmışlardır. Burada, zamanlarının çoğunu siper kazmak ve onarmakla geçirdikleri için kendilerine kazıcılar anlamına gelen 'diggers' adı verilmiştir. Korgeneral Sir John Monash kumandasındaki Avustralyalı askerler (diggers) Almanya'ya karşı yapılan son çatışmalarda büyük başarılar kazanmışlar ve yardım ettikleri Fransızların daimi şükranına mazhar olmuşlardır.

Avustralyalı kadın ve erkek ordu mensupları ayrıca Orta Doğu'da Süveyş Kanalı'nın savunulmasına ve Müttefiklerin Sina Yarımadasıyla Filistin'i ele geçirmesine katılarak hizmet vermişlerdir.

Simpson ve eşeği—John Simpson Kirkpatrick (1892–1915)

Er John Simpson, Gelibolu'da ambulans sağlık ekibinde sedye taşıyıcı olarak görev yapmıştır. Sedyeyi tepelerden ve vadilerden taşımak çok zordu. Ordunun emirlerine karşı gelerek, yaralı askerleri cephe gerisine güvenli şekilde taşımak için Duffy adlı bir eşekten yararlanmıştır.

Simpson ve eşeği gece gündüz, saatlerce hayatlarını tehlikeye atarak cephe ile sahildeki kamp arasında gidip gelmiştir.

Er John Simpson, Gelibolu'ya 25 Nisan 1915 tarihinde gelmiştir. Yalnızca dört hafta sonra karşı güçlerin kurşunlarıyla yaşamını yitirmiştir. Sahildeki kampta diğer görevliler, Duffy'nin yanında genç sahibi olmadan sahile doğru koşar adımlarla hala yaralı asker taşımasını sessiz bir acıyla izlemişlerdir. John Simpson Kirkpatrick bir Avustralya efsanesidir.

Anzak efsanesi

Anzak geleneği Türkiye'deki Gelibolu Yarımadasına izini bırakmıştır.

25 Nisan 1915'te Gelibolu'ya yapılan çıkartma sekiz ay süren ve öldürülen ya da hastalık nedeniyle yaşamını yitiren 8000 kişi dahil Avustralya'nın 26.000'den fazla zayiat verdiği bir askeri harekatın başlangıcına işaret etmektedir. Gelibolu Yarımadasında görev yapanların cesareti ve ruhu bir efsaneyi oluşturmuş ve 'Anzak' ifadesi Avustralya ve Yeni Zelanda dillerinin bir parçası haline gelmiştir.

25 Nisan 1916'da Avustralya, Yeni Zelanda, İngiltere ile Mısır'daki birlikler bu çıkartmanın ilk yıldönümünü andı. O zamandan sonra 25 Nisan Anzak Günü olarak bilindi.

1920'lere gelindiğinde Anzak Günü törenleri tüm Avustralya çapında düzenlenmeye başlanmış ve eyaletler Anzak Günü'nü resmi tatil ilan etmişlerdir.

Başkentlerde önemli savaş abideleri yapılmış ve ülkenin şehir ve kasabalarında bu ve daha sonraki çatışmalarda genç yaşta hayatını kaybeden kadın ve erkek görevlilere saygı ifadesi olarak anıtlar dikilmiştir.

Anzak Günü savaş, çatışma ve barış koruma harekatlarında tüm bu hizmet edenleri, onların dayanışmasını, zorluklar karşısındaki dayanmalarını ve geleceğimiz için yaptıkları fedakarlıkları onurlandırdığımız bir gündür. Aynı zamanda savaşın birçok farklı anlamı üzerine düşünülecek bir gündür.

Günümüzde Anzak Günü Avustralya ve dünyada kutlanmaktadır. Savaştan dönen Avustralyalı kadın ve erkekler, barışa hizmet edenler ve diğer ülkelerden gazilerin hepsi Anzak Günü geçit törenlerinde gururla yürümektedir.

Büyük Buhran (1929–32)

Büyük Buhran, Avustralya halkı için çok büyük zorlukların yaşandığı bir dönem olmuştur. New York Menkul Kıymetler Borsası'nın Ekim 1929'da çökmesiyle eşzamanlı olarak başlamıştır. Avustralya'daki Büyük Buhrana katkıda bulunan diğer faktörler arasında işverenlerin işleri azaltıp ücretlerini düşürmesi nedeniyle Avustralya mallarının fiyatlarının düşmesi ve endüstriyel huzursuzluk sayılabilir. 1932 yılının ortalarına doğru Avustralyalıların yüzde 32'si işsizdi.

Büyük Buhranın Avustralya toplumu üzerindeki etkisi çok yıkıcı olmuştur. İş ve düzenli gelirin olmaması nedeniyle birçok kişi evini kaybetmiştir. Isıtma ya da sıhhi tesisatı olmayan geçici barınaklarda yaşamak zorunda kalmışlardır. Bazı erkekler ailelerini terk etmiş, bazıları ise kendini alkole vermiştir. Bir çok işçi ailesinin çocukları 13 ya da 14 yaşlarında okulu bırakarak çalışmaya başlamışlardır. Birçok kadın bir yandan çocuklarına ve evlerine bakarken basit işlerde çalışmıştır.

Büyük Buhran öncesinde Avustralya Hükümeti'nin merkezi bir işsizlik programı yoktu. Hayır ve bazı özel kuruluşların dışında, yoksul halk istihdam ve kamu işleri projelerine bel bağlamak zorundaydı. Ekonomi 1932 yılında düzelmeye başlamış, ancak birçok durumda ailelerin uğradığı kayıplar giderilememiştir.

Büyük Bunalım döneminde Avustralya'nın hayır ve gönüllü kuruluşları yaşamsal rol oynamışlardır.

Büyük Buhranda bir çorba evi

Sir Charles Kingsford Smith (1897–1935)

Sir Charles Kingsford Smith erken dönem Avustralyalı pilotlarındandı. Sir Charles Kingsford Smith, 1. Dünya Savaşı'nda Gelibolu'da savaşmış ve Britanya Kraliyet Hava Filosunda görev almıştır.

En büyük başarısı, 1928 yılında Kaliforniya'dan Queensland'e uçarak Pasifik Okyanusunu geçen ilk pilot olmasıdır. Uçağı Southern Cross Avustralya'ya vardığında, 25.000 bin kişi kahramanları 'Smithy'yi büyük bir heyecanla karşılamıştır. Havacılığa hizmetinden ötürü 1932 yılında 'sir' unvanı verilmiştir.

1935 yılında uçağı İngiltere'den Avustralya'ya yaptığı uçuş sırasında trajik şekilde düşmüş ve hiçbir zaman bulunamamıştır.

Sir Charles Kingsford Smith, dünyanın en büyük havacısı olarak adlandırılmakta ve Büyük Buhran döneminin göbeğinde halkın hayranlık duyduğu gerçek bir Avustralyalı kahraman olarak anılmaktadır.

2. Dünya Savaşı (1939–45)

2. Dünya Savaşında Avustralyalılar Avrupa, Akdeniz ve Kuzey Afrika'da Almanya'ya karşı Müttefiklerin yanında savaştılar. Güneydoğu Asya ve Pasifik'te Japonya'ya karşı da savaştılar.

Kuzey Afrika çöllerinde Avustralya birlikleri Tobruk şehrinde Alman ve İtalyanların uzun süreli kuşatması altında dayanmışlardır ve bu, Almanların Mısır'daki ilerleyişine karşı son savunmadır. Sekiz uzun ay boyunca, bu adamlar (çoğunlukla Avustralyalılar) mağaralarda ve çatlaklarda yaşayarak şiddetli saldırılara ve sert koşullara dayanıyordu. Kararlılıkları, cesaretleri ve mizahları, komutanlarının saldırgan taktikleri ile birleşince, savaşın en karanlık günlerinde bir ilham kaynağı oldu. Bu mücadeleleriyle 'Tobruk'un Sıçanları' olarak kalıcı bir üne kavuştular.

1941'de Japonyalar Pasifik'teki savaşını başlattı. Avustralyalı askerler ve kadınlar Papua Yeni Gine'yi savunmaya gittiler. Bu görev düzenli askerlerle yeni silah altına alınmış ve yeterli eğitim almamış genç askerlere verilmişti. Düşmanla 'Kokoda Track' olarak bilinen vahşi ormanlık, sarp ve çamurlu bir patikada savaşmışlardır. Avustralya birlikleri Japonların ilerlemesini durdurdu. Kakoda Track Gelibolu'daki Anzak Koyu gibi pek çok Avustralyalı tarafından ziyaret edilen bir yer haline gelmiştir.

Kokoda Track'te bir Papualı taşıyıcının yardım ettiği yaralı asker

1942'de Japonlar Singapur'daki İngiliz üssünü ele geçirdi. Esir alınıp Tayland-Burma demiryolunda çalışmaya götürülenler arasında yaklaşık 15.000 Avustralyalı asker de vardı. İnşaat sırasında birçok Avustralya askeri Japonların acımasız muamelesine maruz kaldı. Avustralyalı savaş esirlerinin birbirlerini olabildiğince en iyi şekilde gözetmelerine karşın 2700'den fazla Avustralyalı savaş esiri yaşamını yitirmiştir.

Sir Edward 'Weary' Dunlop (1907–93)

Sir Edward 'Weary' Dunlop cesur ve yardımsever bir cerrah ve aynı zamanda Avustralyalı bir savaş kahramanıdır. 2. Dünya Savaşında Japonlar tarafından tutsak alınmış ve Tayland-Burma Demiryolunda çalıştırılmak üzere Burma'ya götürülmüştür. Bu çok zor bir işti.

Bir komutan olarak Weary askerlerini açıkça savunmuş ve cerrahları olarak onların tedavileri için uzun saatler harcamıştır. Kampta işkence görmüş ancak meydan okurcasına hizmet vermeyi sürdürmüştür.

Tıp dünyasına yaptığı katkılardan ötürü kendisine 1969 yılında 'sir' unvanı verilmiştir. Öldüğü zaman 10.000'den fazla insan 'Demiryolu Cerrahı' olarak adlandırdıkları kahramanlarının devlet cenaze törenine katılmak için Melbourne sokaklarına dizilmiştir.

Diğer çatışmalar

2. Dünya Savaşından kısa bir süre sonra, 1950 - 1953 arasında Avustralya silahlı kuvvetleri, Güney Kore'yi kuzeydeki komünist güçlerden korumak için Birleşmiş Milletler çokuluslu gücünün bir parçası olarak gönderildi.

Kısa bir süre sonra Avustralya, ülkeyi yeniden birleştirmek isteyen Vietnam komünist güçlerine karşı Güney Vietnam hükümetini destekleme konusunda Amerika Birleşik Devletlerinin yanında yer aldı. Vietnam Savaşı, İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana Avustralya'nın en büyük silahlı kuvvet taahhüdüdür. 1962 - 1973 yıllarını kapsayan bu dönem aynı zamanda Avustralya'nın katıldığı en uzun savaştır. Birçok Avustralyalının savaşa katılma gerekçesine ve özellikle genç Avustralyalı erkeklerin askere alınmasına karşı olduklarını göstermek için sokaklara döküldüğü tartışmalı bir katılımdı.

Avustralya Silahlı Kuvvetleri Doğu Timor, Irak, Sudan ve Afganistan'daki çatışmalara katılmış ve Afrika, Orta Doğu ve Asya-Pasifik bölgesi dahil dünyanın birçok yerinde yürütülen Birleşmiş Milletler Barış Gücü operasyonlarında görev üstlenmiştir.

Anma Günü

Anzak Günü törenlerinin yanı sıra Anma Günü de Avustralyalıların savaşlarda hizmet veren ve yaşamını yitirenleri andıkları bir gündür. Avustralyalılar her yıl 11. ay olan Kasım ayının 11. günü sabah saat 11.00'de savaşlarda ve çatışmalarda ölen veya yaralananlar ile hizmet veren kadın-erkek herkesin yaptığı fedakarlığı anmak için saygı duruşunda bulunurlar. Anma gününde yakalara kırmızı gelincik rozeti takılır.

1990'lü yılların başında göç

1. ve 2. Dünya Savaşları arasındaki dönemde Avustralya'ya girişte kısıtlamalar sürdürülmüştür. Bununla beraber, özellikle güney Avrupa'dan gelen erkek göçmen sayısında artış olmuştur. Bu göçmenler beceri, eğitim ve kültürel değerlerini beraberlerinde buraya taşımışlardır. Avustralya kırsalında endüstrinin gelişmesine katkıda bulunmuşlar, kara ve demiryolları inşa etmişlerdir. Vasıflı İtalyan taş ustaları kamu binalarının ve konutların inşasında önemli katkılar sağlamışlardır.

1930'lu yılların sonunda Avrupa'dan Yahudi sığınmacılar gelmeye başlamıştır. Nazi Almanya'sı tehdidinden kaçıyorlardı. Almanya, Avusturya, Çekoslovakya, Macaristan ve Polonya'dan geliyorlardı. Bir çoğu Avustralya ekonomik ve kültürel yaşamına çok önemli katkılar sağlamış yüksek eğitimli kişilerdi.

Avustralya'ya gelen Avrupalı bir göçmen

2. Dünya Savaşı sırasında esir alınan yaklaşık 18.000 bin İtalyan askeri Avustralya'da savaş esirleri kampında tutulmuştur. Kamplarda sadece kısa bir süre kaldılar, ancak adil muamele gördüler ve birçoğu bu topraklar ve insanları hakkında bir şeyler öğrendi. Savaştan sonra birçoğu Avustralya'ya göçmen olarak döndü.

Savaş sonrası sığınmacılar

Avustralya savaştan sonra nüfusunu artırmak için diğer Avrupa ülkelerinden göçmenliği özendirmiştir. Milyonlarca kişi Nazi Almanya'sından kaçmış ya da Sovyet Rusya tarafından işgal edilmiş olan ülkelerine geri dönememişlerdi. Yurtlarını terk etmiş bu insanların yaklaşık 170.000'i yeni bir hayat kurmaları için Avustralya'ya kabul edilmiştir.

Ayrıca, Avustralya'da acil iş gücüne ihtiyaç vardı. Hükümet ülkenin geleceği için nüfus artışının çok gerekli olduğunu düşünüyordu. 45 yaşın altındaki sağlıklı yetişkin göçmenler Avustralya'ya 10 Sterline, çocukları ise ücretsiz gelebiliyorlardı. Bununla beraber göçmenler hala İngiltere ve Avrupa vatandaşlarıyla sınırlıydı.

Snowy Mountains Hidro-Elektrik Projesi

Hükümeti Snowy nehrinin sularını doğu Victoria'da denize dökülmeden önce yakalamak amacıyla 1949 yılında cesur bir proje başlattı. Bu sular, sulama amaçlı olarak iç kısımlara doğru yönlendirilmiş ve elektrik enerjisi elde etmek amacıyla kullanılmıştır. Bu, 25 yılda tamamlanan dev bir proje olarak tarihe geçmiştir.

Bu, Avustralya'da yürütülen en büyük mühendislik projesidir. Ayrıca, dünyadaki en büyük hidroelektrik projelerinden de biridir ve dünyanın modern inşaat mühendisliği harikalarından biri olarak kabul edilmiştir.

Snowy Mountains Projesi, New South Wales'de Kosciuszko Ulusal Parkı sınırları içindedir. Proje 16 büyük baraj, yedi elektrik santralı, bir pompa istasyonu ve 225 kilometrelik tünel, boru hattı ve su yollarından oluşmaktadır. Çoğu yeraltındadır.

Proje kapsamında, New South Wales ve Victoria kırsalındaki çiftçiliklere yaşamsal olan su sağlanmaktadır. Elektrik santralleri ise New South Wales'in tüm elektrik üretiminin yüzde 10'una yakın kısmını oluşturmaktadır.

Proje 1949 yılında başlamış ve 1974 yılında tamamlanmıştır. Bu projede 30'u aşkın ülkeden 100.000'den fazla kişi çalışmıştır. İşçilerin yüzde yetmişi göçmen kökenlidir. Proje tamamlandıktan sonra Avrupalı işçilerin çoğu Avustralya'da kalarak Avustralya'nın çokkültürlü toplumuna değerli katkılarını sunmaya devam etmişlerdir.

'Snowy Mountains' projesi, bağımsız, çokkültürlü ve zengin kaynaklı bir ülke olarak Avustralya kimliğinin önemli bir simgesi haline gelmiştir.

Aborijin ve Torres Strait Islander halklarıyla yapılan antlaşmalar

1940'lı ve 1950'li yıllarda hükümetin Aborijin ve Torres Strait Islander halklarına karşı uyguladığı politika asimilasyon yönündeydi. Yani Aborijin ve Torres Strait Islander halklarına yerli olmayan nüfusla aynı şekilde yaşamaları söyleniyordu. Yerli halklar geleneksel kültürlerini kaybetmek istemediğinden bu politika işe yaramadı.

1960'lı yıllarda bu politika entegrasyon yönünde değiştirilmiştir. Avustralya'da erkeklerin çoğu 1850'li yıllarda seçme hakkını elde etmesine karşın Aborijin halklarının tamamı 1962 yılına kadar Federal Devlet seçme hakkı kapsamına alınmamıştır. Bu entegrasyon politikasının parçası olarak Aborijinlere sivil özgürlükleri tanınmış ama kendilerinden hala yerli olmayan Avustralya kültürüne uyum sağlamaları beklenmiştir.

1967'de Aborijin ve Torres Strait Islander halklarının Avustralya'da beş yılda bir yapılan Nüfus ve Konut Sayımında sayılmalarına izin vermek için yapılan tarihi referandumda Avustralyalı seçmenlerin yüzde 90'dan fazlası 'Evet' oyu kullanmıştır. Bu sonuç o vakit Avustralya halkının ezici çoğunluğunun Aborijin ve Torres Strait Islander halklarına diğer herkes gibi aynı hak ve özgürlüklerin verilmesi gerektiğini düşündüğünü göstermiştir.

Toplumun değerlerinin bu şekilde genişlemesi ve güçlü Aborijin protestosu, Aborijin ve Torres Strait Islander halklarıyla ilgili politikaların oluşturulmasında temel bir ilke olarak kendi kaderini tayin hakkının verilmesine yol açtı. Hükümet, Aborijin ve Torres Strait Islander halklarının kendi siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimlerinde söz sahibi olmalarının önemini kabul etmiştir.

Toprak hakları konusundaki protestolar 1960'lı yıllarda Kuzey Bölgesindeki Wave Hill'da gerçekleştirilen Gurindji Grevi ile kamuoyunun gündemine gelmiştir. Vincent Lingiari'nin önderliğinde Aborijin hayvan bakıcıları ödeme ve çalışma koşullarını protesto etmek için büyükbaş hayvan çiftliğindeki işlerini bırakmışlardır. Bu eylemleri, Eddie Mabo ve diğerlerine toprak hakkı mücadelelerinde yol gösterici olmuştur.

1976 Aborijin Toprak Hakkı (Kuzey Bölgesi) Yasası kapsamında, Aborijin toplumuna Avustralya'nın iç bölgelerinde araziler verildi. 1990'lı yılların başında, Yüksek Mahkeme'nin Mabo kararı ve *1993 Yerli Mülkiyeti Yasası (Native Title Act 1993)* Aborijin ve Torres Strait Islander halklarının kendi geleneksel yasaları ve töreleri temelinde toprak talebini tanımış oldu.

Avustralya'nın artan oranda bir kısmı yerel mülkiyet belirlemeleri kapsamındadır. Buralarda geleneksel toplum yaşamının özellikleri devam etmektedir.

1997 Mayıs ayında 'Bringing them home' raporu (Çalınmış Kuşaklar'a ilişkin rapor) Parlamentosuna sunulmuştur. Bu rapor, çok sayıda Aborijin ve Torres Strait Islander çocukların ailelerinden alınması ile ilgili bir araştırmanın sonuçlarını kapsıyordu. Bu çocuklar Çalınmış Kuşaklar (Stolen Generations) olarak adlandırılmıştır. Bu raporun onaylanmasının ardından, 1998 yılında binlerce Avustralyalı ilk ulusal 'Özür Günü'nde birlikte yürüyerek yerli Avustralyalılara desteklerini göstermişlerdir.

Kayıp Kuşaklardan Dilenen Resmi Özür (2008)

13 Şubat 2008 tarihinde Avustralya Başbakanı Avustralya Parlamentosu'nda tüm Avustralyalılar adına konuşarak Çalınmış Kuşaklardan resmi olarak özür dilemiştir. Başbakan, Aborijin ve Torres Strait Islander halklarına geçmişte yapılanlardan, özellikle Aborijin ve Torres Strait Islander çocukların ailelerinden alınma şeklinden dolayı özür dilemiştir.

Bu konuşma televizyon kanalları ve radyo istasyonları tarafından naklen verilmiştir. Bu 'Özür' konuşmasını dinlemek için binlerce Avustralyalı halka açık yerlerde ve işyerlerinde toplanmıştır. Konuşmada, geçmiş adaletsizlikler sayılarak bunlardan dolayı resmi olarak özür dilenmiştir. Bu konuşma Aborijin ve Torres Strait Islander halklarının acılarının hafifletilmesi ve bu haksızlıkların bir daha asla tekrar edilmemesi için atılmış önemli bir adım olmuştur. 'Özür' konuşması tüm Avustralyalılar için ileriye yönelik önemli bir adımdır.

Sydney'de uçakla gökyüzüne 'Özür Diliyoruz' yazılırken

Bugün, Aborijin ve Torres Strait Islander halklarının Avustralya kimliğine sağladığı paha biçilmez katkılar geniş manada kabul edilmekte ve yüceltilmektedir. Aborijin ve Torres Strait Islander halkının büyük bir kısmı hukuk sistemi, siyaset, sanat ve spor alanlarında Avustralya toplumunda önemli konumlardadır.

Albert Namatjira (1902–59)

Albert Namatjira Avustralya manzara resimleri yapmanın yepyeni bir yönteminin öncüsü olan büyük bir Avustralyalı sanatçıydı. Genç bir Arrernte insanı olarak Albert doğuştan resim yeteneğine sahipti. Çok kısıtlı bir formel eğitim görmesine karşın Avustralya kırsalını konu eden sulu boya resimleri çok ünlü olmuş ve çok kısa sürede satılmıştır.

Albert ve eşi Avustralya'da vatandaş olmalarına izin verilen ilk Aborijinlerdir. Bunun anlamı oy verebilmek, bir bara girebilmek ve istediği bir yerde ev inşa edebilmekti. Albert'in Avustralya vatandaşlığı diğer Yerli Avustralyalıların bu haklara sahip olmadıkları gerçeğine dikkat çekmiştir.

Yaşamı, yerli olmayan Avustralyalılara ırkçı yasaların adaletsizliğini göstermiş ve Aborijin ve Torres Strait Islander halklarıyla ilgili değişikliklere katkıda bulunmuştur.

Eddie Mabo (1936–92)

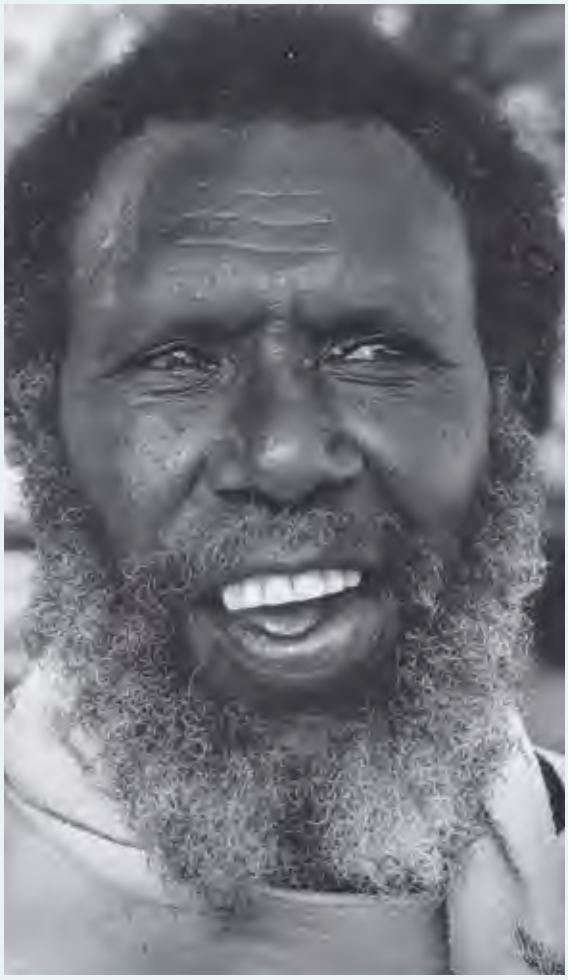
Eddie Koiki Mabo, yerli halkın toprak hakları savunucusu ve sözcüsüydü. Torres Strait'in Meriam halkının geleneksel toprak sınırları içinde Murray Adasında doğmuştur.

Küçük yaşlardan itibaren tam olarak hangi ağaçların ve kayaların, ailesinin topraklarının sınırlarını belirlediği kendisine öğretilmiştir.

Eddie'nin, kendi anayurdunun Avustralya yasalarına göre Krallığın toprakları olarak değerlendirildiğini ve ailesine ait olmadığını öğrenmesi çok uzun zaman almadı. Öfkesini eyleme dönüştürdü ve Murray Adası halkı adına kendi davasını mahkemeye taşıdı.

Eddie yıllar sonra 1992 yılında Yüksek Mahkeme'de davasını kazandı. Mabo kararına göre Aborijin halkı topraklarıyla tarihsel ve sürmekte olan geleneksel bağlarının bulunduğunu kanıtlayabilmeleri durumunda, tersi bir talepte bulunulmadığı sürece, bu topraklarda mülkiyet talebinde bulunabileceklerdi. Bu karar, geniş arazilerin ilk sahiplerine geri dönmesini öngörmekteydi.

Eddie Mabo, cesareti ve Aborijin ve Torres Strait Islander halklarının toprak haklarını kazanmasıyla anılmaktadır.

Çokkültürlü göç

1950'li ve 1960'lı yıllarda birçok Asyalının, kiliselerin ve sosyal grupların da içinde bulunduğu büyüyen bir hareket 'Beyaz Avustralya' politikasının sona erdirilmesi için çalışmıştır.

1958 yılında hükümet dil-yazım sınavını kaldırmış ve 1966 yılında Avustralya Avrupalı olmayan ve vasıflı Asyalı göçmenlerden seçerek onlara kapısını açmıştır. Sonunda, Avustralyalılar Avustralya'nın göçmen programına tüm ulusların dahil edilmesinin değerini her yerde kabul etmiştir.

'Beyaz Avustralya' politikası 1973 yılında terk edilmiş ve Avustralya çokkültürlülük yönünde ilerlemeye başlamıştır. Bu tarihten itibaren, hükümet göç için ırka dayalı tüm kriterleri kaldırdı. 1975 yılında Vietnam savaşından sonra, Avustralya çoğu Vietnam, Çin ve Hindistan'dan gelen rekor sayıda Asyalı sığınmacı ve göçmen kabul etmiştir.

1945'ten bu yana, savaşta parçalanmış ülkelerden gelen birçok mülteci dahil olmak üzere milyonlarca insan yaşamak için Avustralya'ya geldi. Günümüzde Avustralya dünyanın her ülkesinden göçmen almaktadır.

Avustralya bugün, her ırk, köken veya kültürden bireyin kendini toplumumuzun bir parçası olarak hissettiği kapsayıcı bir toplum politikasını aktif olarak uygulamaktadır. Bu politika, hükümet politikaları dahil Avustralya kültürünün her alanında uygulanmaktadır. Bu politika, erken çocukluk döneminden üniversiteye kadar eğitim müfredatımıza yansıtılmakta ve tüm iş yerlerinde uygulanmaktadır.

Tüm bireylerin ayrımcılığa uğramadan eşit muamele görme hakkı Avustralya İnsan Hakları Komisyonu tarafından ve tüm eyalet ve bölgelerdeki ayrımcılık karşıtı kamu kuruluşları tarafından savunulmaktadır. Irk ayrımcılığı açıkça kınanır ve yasalara göre suç oluşturmaktadır.

Avustralya uyumlu ve benimseyici çokkültürlü bir topluma dönüşmüştür. Göçmenlerin, Yerli Avustralyalıların ve Avustralya'da doğan herkesin hedeflerini barış içinde gerçekleştirme konusunda özgür hissedebileceği bir ülkedir.

Dr. Victor Chang (1936–91)

Dr Victor Chang Avustralya'nın en iyi kalp cerrahlarından biriydi. 1936 yılında Çin'de dünyaya gelen Victor Peter Chang Yam Him Avustralya'ya 15 yaşında gelmiştir.

Sidney St. Vincent's Hastanesi'nde çalışmış ve 1984 yılında Avustralya'nın kalp nakli alanında uzmanlaşan ilk merkezini açmıştır. Victor 1986 yılında Companion of the Order of Australia madalyasını almıştır.

Victor, organ bağışı yetersizliği nedeniyle kaygı duymuş ve bu nedenle bir yapay kalp tasarımına başlamıştır. Bu çalışmasını tamamlamak üzereyken, 1991 yılında trajik bir şekilde yaşamını yitirmiştir.

Anısına yeni bir araştırma merkezi kurulmuştur. Uzmanlığı, iyimserliği ve yenilikçiliğiyle hatırlanır.

Sonuç

Bu sayfalarda size, Avustralya hikayemize kısaca göz atma olanağı sunulmaktadır. Avustralya vatandaşlığına hoşgeldiniz diyor ve sizi, huzurlu demokratik toplumumuza tam katılıma davet ediyoruz.

Bir vatandaş olarak, diğer Avustralya vatandaşlarıyla aynı sorumlulukları ve ayrıcalıkları paylaşacak ve Avustralya topluluğunun tam üyesi olarak yerini alacaksınız. Avustralya'nın geleceğini şekillendirmeye yardımcı olma sorumluluğunu paylaşacaksınız ve bu ulusal projeye aktif katılımınızı dört gözle bekliyoruz.

Sınava tabi olmayan bölümün terimler sözlüğü

elçi
bir ülkeyi ya da bir etkinliği temsil eden ya da destekleyen kişi

yönetim kurulu
karar vermek için (örneğin, bir şirketin nasıl yönetileceği) seçilen bir grup

yatılı okul
öğrencilerinin okulda yaşadıkları ve bütün bir dönem eve gitmedikleri okul

doğal kırsal
doğallığı korunan Avustralya kırsalı

büyükbaş hayvan çiftliği
büyükbaş hayvanların yetiştirildiği büyük çiftlik

bildirge
hak ve sorumlulukların belirtildiği yazılı bir resmi belge

ortak payda
ortak ilgi alanı

silah altına alınmış asker
silahlı kuvvetlere kendi isteğiyle katılmamış ancak savaş zamanında silah altına alınmış asker

Kamu arazisi
hükümete ait olan arazi

eğitim programı/müfredat
bir eğitimdeki dersler ve konu başlıkları

yoksul
parasız ya da para kazanmadan yoksun olma

dijiridu (didgeridoo)
Avustralya Aborijin halkının uzun ve içi boş ağaç dalından yaptığı bir müzik aleti

etkili takım çalışması
kurallara uymak ve haksız avantaj elde etmemek; insanlara adil ve dürüst muamele

yaşamını yitirmiş kadın ya da erkek görevliler
savaşta ya da çatışmada ölen kadın ve erkek görevliler

oluşturmak
inşa etmek ya da yaratmak

Gayrı Safi Yurtiçi Hasıla
bir ülkede bir yılda üretilen tüm hizmet ve malların değeri

sıcak hava dalgası
ardarda iki günden daha uzun süren çok sıcak hava

ağır ihanet
hükümeti düşürme girişimini içeren ciddi cezai bir suç

simge
iyi bilinen ve temsili bir imaj

simgesel Yerli halklar resimleri
Aborijin ve Torres Strait Islander halklarına özgü ve onları temsil eden sanat

Yerli halklar
Avustralya'nın Aborijin ve/veya Torres Strait Islander halkları

kara kütlesi
geniş kara bölgesi

dönüm noktası
tarihte olan önemli bir olay

yerli halklar toprak hakkı
Aborijin ve Torres Strait Islander halklarının kara ve sular üzerinde olan ve Avustralya yasal sistemi çerçevesinde belirlenmiş geleneksel hakları

sözel tarih
kişilerin geçmişte olanları anlatması

öncü
ilk yerleşimcilerden biri, koloni yerleşiminin ilk zamanlarında başarılı olan kişi

siyasi temsilcilik
parlamentoda bir siyasi tarafından temsil edilme

hüküm
bir yargıç tarafından suçlu bulunan birisi için kararlaştırılan, hapis süresi gibi ceza

ücret belirleme
çalışanlara ne kadar ücret ödenmesi gerektiği konusunda karar vermek

sosyal reform
toplumda iyileşmeleri devrim yerine aşamalı olarak yapmak

devlet cenaze töreni
ülkeye önemli bir katkıda bulunmuş vefat eden bir vatandaşı onurlandırmak için düzenlenen ve masrafı hükümet tarafından karşılanan cenaze töreni

etrafı kazıklarla çevrili alan
savunma için yapılmış ve etrafı kazıklarla çevrili yer

çiftlik hayvanları bakıcısı
büyükbaş hayvanlara bakması için istihdam edilen kişi

grev
ücret ya da çalışma koşullarını protesto etmek gibi amaçlarla çalışanların işi bırakması

kadınlara oy hakkı
seçimlerde oy kullanma hakkı

and içmek
resmi bir törende kamu görevine kabul edilmek

her kesimden
sosyal sınıf ya da köken, iş, pozisyon

Ayrıntılı bilgi için

Avustralya Vatandaşlığı

Nasıl Avustralya Vatandaşı olunacağına ilişkin daha fazla bilgi için www.citizenship.gov.au adresini ziyaret edebilirsiniz.

Avustralya

Avustralya hakkında ayrıntılı bilgiyi bölgenizdeki kütüphaneden elde edebilirsiniz. Aşağıdaki web sitelerinde de faydalı bilgiler bulabilirsiniz:

- Avustralya hakkında www.australia.gov.au
- Özetle Avustralya www.dfat.gov.au

Avustralya Hükümeti program ve servisleri

Avustralya Hükümeti programları ve servisleri hakkında daha fazla bilgi için www.australia.gov.au adresini ziyaret edin

Federal MP ya da Senatör

Yerel Federal Milletvekili (MP) ya da eyalet veya bölgenizin Senatörü Avustralya Hükümeti program ve servisleri hakkında çok geniş bilgiye sahiptir.

Parlamento üyeleri ve senatörlerin listesini www.aph.gov.au adresinde bulabilirsiniz.

Avustralya Hükümeti kuruluşları

Kaynak kitapta atıfta bulunulan Avustralya Hükümeti kuruluşları hakkında daha fazla bilgi için aşağıdaki web sitelerine gidin:

- Avustralya Silahlı Kuvvetleri www.defence.gov.au
- Avustralya Seçim Komisyonu www.aec.gov.au
- Avustralya Federal Polisi www.afp.gov.au
- Avustralya İnsan Hakları Komisyonu www.humanrights.gov.au
- Avustralya Spor Komisyonu www.sportaus.gov.au
- Avustralya Vergi Dairesi www.ato.gov.au
- Avustralya Savaş Anıtı www.awm.gov.au
- Avustralya Merkez Bankası www.rba.gov.au

Sivil toplum kuruluşları

Kaynak kitapta atıfta bulunulan sivil toplum örgütleri hakkında daha fazla bilgi için aşağıdaki web sitelerine gidin:

- Bradman Vakfı www.bradman.com.au
- Hamlin Fistül www.hamlinfistula.org
- Avustralya Kraliyet Uçan Doktorlar Servisi www.flyingdoctor.org.au
- Telsiz Okulu www.schoolair-p.schools.nsw.edu.au
- Snowy Mountains Hidroelektrik Kurumu www.snowyhydro.com.au
- Fred Hollows Vakfı www.hollows.org
- UNESCO Dünya Mirası Merkezi whc.unesco.org
- Birleşmiş Milletler www.un.org
- Victor Chang Kalp Hastalıkları Araştırma Enstitüsü www.victorchang.edu.au
- Avustralya Gönüllülük Kurumu www.volunteeringaustralia.org

Diğer

Aşağıdaki konularda daha fazla bilgi edinmek için belirtilen web sitelerini ziyaret ediniz:

- Avustralya Anayasası www.aph.gov.au
- Yılın Avustralyalısı Ödülleri www.australianoftheyear.org.au
- 'Çalınmış Kuşaklar'a ilişkin rapor www.humanrights.gov.au
- Federal park ve yeşil alanlar www.environment.gov.au
- Siber güvenlik www.esafety.gov.au
- Ev içi ve aile içi şiddet desteği www.respect.gov.au, www.1800respect.org.au, www.dss.gov.au/women/help-is-here-campaign
- Ünlü Avustralyalılar: Avustralya Biyografi Sözlüğü adb.anu.edu.au
- Parlamento gündemindeki yasa teklifleri www.aph.gov.au
- Avustralya Parlamentosu www.aph.gov.au
- Parlamento Eğitim Ofisi www.peo.gov.au
- Resmi Tatil Günleri www.australia.gov.au
- Irkçılık humanrights.gov.au
- Avustralya'nın Aborijin ve Torres Strait Islander halklarından dilenen özür www.australia.gov.au

Teşekkür

Aşağıdaki fotoğraflar Tarım, Su ve Çevre Bakanlığı tarafından sağlanmıştır:

s50 Tazmanya'nın El Değmemiş Doğası

Aşağıdaki fotoğraflar İçişleri Bakanlığı tarafından sağlanmıştır:

s5 Albert Hall, Canberra'da Vatandaşlık Töreni

s5 Avustralya Vatandaşlığı Belgesi

s11 Sigara İçme Töreni, Canberra

s34 Avustralya Vatandaşlık Töreninde Aile, Canberra

Aşağıdaki fotoğraflar Avustralya Ulusal Arşivi tarafından sağlanmıştır:

s51 NSW'de koyun çiftliğinde çocuklar – Telsiz Okulu, fotoğraf 1962 yılında çekilmiştir (ref: A1200:L42511)

s60 Dick Smith, Sivil Havacılık Kurumu Başkanı, 1991(A6135:K23/5/91/1)

s65 Abel Tasman'ın New Holland haritası, 1644 (ref: A1200:L13381)

s68 Avustralya'da 1851 yılında altına hücum dönemine ilişkin tarihi fotoğraf (ref: A1200:L84868)

s70 Avustralya'nın iç bölgelerinde 'Afgan' deveciler (ref: A6180:25/5/78/62)

s77 Sir Edward 'Weary' Dunlop ofisinde, 1986 (ref: A6180:1/9/86/12)

s78 Avustralya'ya gelen göçmenler, Cairns'de Flaminia gemisinde şekerkamışı kesen İtalyan işçiler, 1955 (ref: A12111:1/1955/4/97)

Aşağıdaki fotoğraflar Avustralya Ulusal Kütüphane'si tarafından sağlanmıştır:

s53 Judith Wright'ın portresi, 1940'lı yıllarda yayınlanmıştır (ref: nla.pic-an29529596)

s65 27 Ocak 1788 tarihinde Sidney Körfezi'nde İlk Filo, John Allcot (1888 – 1973) tarafından yapılmıştır (ref: nla.pic-an7891482)

s66 Caroline Chisholm'ın portresi, Thomas Fairland (1804 – 1852) tarafından yayınlanmıştır (ref: nla.pic-an9193363)

s71 Catherine Helen Spence'in portresi, 1890'lı yıllarda yayınlanmıştır (ref: nla.pic-an14617296)

s74 John Simpson Kirkpatrick ve eşeği, Gelibolu, 1915 (ref: nla.pic-an24601465)

s76 Sir Charles Edward Kingsford Smith'in portresi, 1919 ile 1927 yılları arasında yayınlanmıştır (ref: nla.pic-vn3302805)

s81 Albert Namatjira'nın portresi (Hermannsburg Mission, Northern Territory), 1946 ya da 1947 yılında Arthur Groom tarafından yayınlanmıştır (ref: nla.pic-an23165034)

Aşağıdaki fotoğraflar iStock tarafından sağlanmıştır:

Kapak Mimoza bahar çiçekleri, ©iStockphoto.com/ST-art (ref: 1135566007)

s6 Kanguru anne ve yavrusu, Lucky Bay, Batı Avustralya, © iStockphoto.com/NeoPhoto (ref: 1142608453)

s9 Hume Gölü, Victoria, © iStockphoto.com/tsvibrav (ref: 675826394)

s15 Avustralya siyah opali, ©iStockphoto.com/Alicat (ref: 173691056)

s17 Avustralya Bayrağı, ©iStockphoto.com/davidf (ref: 471630390)

s19 Farklı etkin gruplardan kız ilkokul öğrencileri, ©iStockphoto.com /FatCamera (ref: 877714382)

s23 Avustralya Parlamento Binası, Canberra, ©iStockphoto.com/felixR (ref: 157193181)

s33 Bir Grup İnsan, ©iStockphoto.com/davidf (ref: 913541808)

s36 Yargıç Tokmağı ve Adaletin Terazisi, ©iStockphoto.com/studiocasper (ref: 1004781908)

s37 Çeşitlilik İçeren Bir Grup, ©iStockphoto.com/SolStock (ref: 1203934273)

s39 Green Wattle Creek fire NSW, Avustralya, Aralık 2019, ©iStockphoto.com PetarBelobrajdic (ref: 1198579743)

s47 Elle boyanmış didgeridoo'lar, ©iStockphoto.com/lore (ref: 185011099)

s48 Bondi Plajı, Sidney ©iStockphoto.com/Edd Westmacott (ref: 91095176)

p49 Sidney Opera Binası, Yeni Güney Galler, ©iStockphoto.com/slowstep (ref: 607986870)

s50 Kuzey Bölgesinde Uluru-Kata Tjuta Ulusal Parkı, ©iStockphoto.com/bennymarty (ref: 1184425004)

s63 Uluru, Kuzey Bölgesi, ©iStockphoto.com/simonbradfield (ref: 539027478)

s64 Aborijin kaya sanatı – Saratoga balığı, ©iStockphoto.com/Alpen Gluehen (ref: 2761924)

s75 Avustralya Savaş Anıtı Duvarları, Canberra, ©iStockphoto.com/Matt Palmer (ref: 1125736631)

Aşağıdaki fotoğraflar Shutterstock tarafından sağlanmıştır:

s7 Homeground festivalinde yerli dansçılar, Sidney ©shutterstock.com/PomInOz (ref: 345113882)

s21 Seçmen, ©shutterstock.com/Nils Versemann (ref: 446229916)

s31 Avustralya Yüksek Mahkemesi, ©shutterstock.com/Greg Brave (ref: 1051621895)

Tüm diğer fotoğraflar aşağıda adları belirtilen kişi ya da kuruluşlar tarafından sağlanmıştır:

s24 Avustralya Federal Devleti Anayasa Kanunu 1900: Orijinal Kamuya ait Kayıt Kopyası, Gifts Collection, Parliament House Art Collection, Department of Parliamentary Services, Canberra ACT tarafından sağlanmıştır

s40 Heard Adası ve McDonald Adaları fotoğrafı, Australian Antarctic Division © Commonwealth of Australia tarafından sağlanmıştır, Fotoğraf: L. E. Large (ref:1892A2)

s52 Sir Donald Bradman, fotoğraf Bradman Museum of Cricket tarafından sağlanmıştır. Sir Donald Bradman Avustralya Test şapkasını takmış; fotoğraf 1931-32 Avustralya sezonu sırasında çekilmiştir

s54 Fiona Wood AM fotoğrafı Ulusal Avustralya Günü Konseyi tarafından sağlanmıştır

s55 Profesör Fred Hollows, fotoğraf Fred Hollows Foundation tarafından sağlanmıştır; Fotoğraf: Frank Violi

s56 Dr James Muecke AM fotoğrafı Yılın Avustralyalısı Ödülleri tarafından sağlanmıştır

s56 Profesör Michelle Simmons fotoğrafı Ulusal Avustralya Günü Konseyi tarafından sağlanmıştır

s61 Dr Catherine Hamlin AC, fotoğraf Hamlin Fistula Relief and Aid Fund tarafından sağlanmıştır

s71 Lord Lamington'un Federasyon Günü kalabalığa hitabı, Brisbane, 1901, fotoğraf State Library of Queensland tarafondan sağlanmıştır; Fotoğraf: H.W. Mobsby (ref: 47417)

s72 Edith Cowan fotoğrafı Avustralya Ulusal Müzesi tarafından sağlanmıştır

s73 Dorothea Mackellar fotoğrafı NSW Eyalet Kütüphanesi tarafından sağlanmıştır

s76 Çorba mutfağı fotoğrafı State Library of New South Wales tarafından sağlanmıştır (Mitchell Library). Ücretsiz çorba ve bir dilim ekmek için sıraya giren öğrenciler, Belmore North Devlet Okulu, NSW, 2 Ağustos 1934, fotoğraf Sam Hood tarafından seçilmiştir (ref: H&A 4368)

s77 Kokoda Track'te yaralı asker, Australian War Memorial (ref: 014028)

s81 Eddie Mabo, fotoğraf Bernita ve Gail Mabo'nun izniyle yeniden çoğaltılmıştır

s82 Dr Victor Chang, fotoğraf Victor Chang Cardiac Research Institute tarafından sağlanmıştır

Notlar

